75STE JAARGANG No. 9849 DINSDAG 24 JUNI 1958

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen Kantoor: Conscientiesteeg 27—29 Telefoons: Redactie: 23858. Advertenties: 23350 Abonnementen en Bezorging: 24399 Uitgever: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao

STATEN in emotionele vergadering over wenselijkheid van wijziging van het STATUUT

OPPOSITIE-PARTIJEN achten bespreking zonder voorbereiding onmogelijk

Willemstad. — Een aantal sprekers van de regeringspartijen heeft zich hedenmorgen in een drukbezochte openbare vergadering der Staten in bittere bewoordingen uitgelaten over de wijze waarop de autonomie volgens hun inzicht in de practijk wordt gebracht. De heer Bikker diende een motie in, waarin vertrouwen in de regering werd uitgesproken en de regering werd uitgenodigd de Staten binnen de kortst mogelijke termijn te ontbinden en nieuwe verkiezingen uit te schrijven.

De heer Gomez verzocht de spreektijd niet te doen beperken en de besprekingen op een hoog plan te doen voeren.

Reeds drie jaar is sprake van eventuele modificaties in de staatsregeling. De NVP is gaarne bereid aan een full dressed debat deel te nemen. Doch het is onmogelijk in 30 minuten tijds zonder enige voorbereiding over een zó importante zaak met gezag te spreken. Het is onmogelijk om omstandig de vele facetten te belichten, die met de wijziging van het Statuut gemoeid zijn. Spreker verzocht dus nogmaals de spreektijd niet te beperken.

De voorzitter achtte een spreektijd van 30 minuten echter voldoende en wilde het voorstel gaarne aan het oordeel der vergadering voorleggen.

De heer Bikker zeide vervolgens, dat de voorgeschiedenis van het Statuut voldoende bekend is. De conferentie in 1952 moest onderbroken worden door geschilpunten over onderdelen van het ontwerp. Daarna hadden te New York besprekingen plaats, en werd een memorandum opgesteld, waarin o.m. werd vastgesteld, dat het Statuut niet het eindpunt van de ontwikkeling der verhoudingen tussen de drie Rijksdelen behoefde te zijn. De wijzigingen in deze verhoudingen kunnen nadien worden aangebracht. Het behoeft dus geen verbazing te wekken, dat een aantal leden deze openbare vergadering hebben aangevraagd.

Het Statuut immers werd gebouwd op deze afspraken.

Spreker bekritiseerde hierna het gedrag van een vorige gouverneur, waardoor een goede samenwerking praktisch uitgesloten was. Dit was bekend aan de toenmalige Rijksregering, en toch duurde het maanden voor deze gouverneur werd teruggeroepen.

Spreker memoreerde vervolgens de kwestie met de waarnemende Procureur Generaal en het optreden daarbij van de wnd. gouverneur. De Antilliaanse regering riep de interventie van de koninkrijksregering in.

De Rijksregering deed het verzoek de wnd. P.G. de kans te geven zelf ontslag te nemen, waaraan de Antilliaanse regering voldeed. Toch, aldus spreker, werden daardoor de struikelblokken voor de autonomie niet weggenomen. Wij kunnen dit niet langer dulden, aldus de heer Bikker. Wij moeten precies weten welke betekenis aan de bestaande bepalingen moet worden gegeven. Daarom zijn wijzigingen nodig. Het reglement van de gouverneur moet bv. aan een wijziging onderworpen worden.

Het volk zelf zal zich over deze zaken moeten uitspreken, aldus spreker.

Volgens de heer Bikker heeft het Antilliaanse volk een grote liefde voor het Huis van Oranje. Om die reden is tot nu toe gewacht met het voorstel het Statuut te wijzigen. Thans kan echter niet langer gewacht worden.

De heer Bikker diende vervolgens de volgende motie in:

De Staten van de Nederlandse Antillen in openbare vergadering bijeen op dinsdag 24 juni 1958;

OVERWEGENDE, dat op 29 December 1954 het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden in werking is getreden;

OVERWEGENDE, dat sedert de inwerkingtreding van de bij het Statuut tot stand gekomen nieuwe rechtsorde, bij herhaling meningsverschillen zijn ontstaan tussen de Regering van de Nederlandse Antillen en de Regering van het Koninkrijk, omtrent de interpretatie van enige bepalingen van de Statuut;

OVERWEGENDE, dat deze meningsverschillen hoofdzakelijk zijn ontstaan, omdat door organen van het Koninkrijk aan de bepalingen van de bestaande wettelijke regelingen een zodanige uitleg wordt gegeven, dat de bij het Statuut aan de Nederlandse Antillen gegeven autonomie belangrijk wordt beperkt en de bevoegdheden van de autome Regering worden verkort;

OVERWEGENDE, dat een dergelijke interpretatie in strijd is met hetgeen begrepen en overeengekomen werd tussen de vertegenwoordigers van de drie landen die het Koninkrijk der Nederlanden vormen, tijdens de gevoerde onderhandelingen en besprekingen, die aan de totstandkoming van het Statuut zijn vooraf gegaan;

OVERWEGENDE, dat overigens ter gelegenheid van het zoeken naar een oplossing van de onstane verschillen, de van Nederlandse zijde aangenomen houding zodanig is, dat daardoor de indruk wordt gewekt, dat de Rijksdelen overzee en met name de Nederlandse Antillen, niet in een nevensgeschikte, doch in een ondergeschikte positie zouden staan ten opzichte van Nederland;

OVERWEGENDE, dat uit de motie aangenomen door de Staten op 29 januari 1958 de bezorgdheid van dit college over deze gang van zaken blijkt;

OVERWEGENDE, dat een en ander de Staten van de Nederlandse Antillen thans tot de overtuiging heeft gebracht, dat het gewenst en noodzakelijk is de vigerende bepalingen, die de zelfstandigheid van de Nederlandse Antillen in gevaar brengen, te doen herzien;

OVERWEGENDE, dat de Staten van de Nederlandse Antillen van oordeel zijn, dat het geraden en wenselijk is, dat het volk van de Nederlandse Antillen in de gelegenheid wordt gesteld zich vrijelijk uit te spreken omtrent de beoogde herziening en wijziging en voorts blijk te geven van zijn goed- dan wel afkeuring van het door de Regering gevoerde beleid in het algemeen en in het bijzonder in verband met de ontstane meningsverschillen;

OVERWEGENDE voorts, dat deze volksuitspraak mede moet strekken tot het openen van de mogelijkheid om, zonodig, overeenkomstig de verklaringen die door de Nederlandse delegatie terzake zijn afgelegd bij de Verenigde Naties, de herziening der verhoudingen met de andere delen van het Koninkrijk aan de orde te stellen;

OVERWEGENDE tenslotte, dat de op het ogenblik heersende spanningen onder het Antilliaanse volk in verband met het op het moment bestaande verschil van mening, het naar het oordeel van de Staten gewenst maakt, dat een uitspraak van het volk op korte termijn wordt verkregen;

Besluiten

I. Het gevoerde beleid van de Regering van de Nederlandse Antillen goed te keuren.

II. Hun vertrouwen uit te spreken in de Regering van de Nederlandse Antillen.

III. De Regering uit te nodigen de Staten van de Nederlandse Antillen binnen de kortst mogelijke ter-

(Vervolg naar pag. 5)

Wanneer de motie Bikker van hedenochtend wordt aangenomen (en dit is te verwachten), zullen de verkiezingen binnen 2 maanden nadat het desbetreffende besluit tot Statenontbinding is verschenen, dienen te worden gehouden.

Staten ontbonden

Willemstad. (Hedenmiddag 12.30 uur). — Met 12 tegen 9 stemmen hebben de Staten der Ned. Antillen de motie-Bikker aangenomen, waardoor de Staten ontbinding vaststaat.

N.V.P. verzoekt om nieuwe bijeenkomst der Staten

Willemstad. — De fractie van de NVP in de Staten der Nederlandse Antillen heeft hedenmorgen het volgende schrijven aan de voorzitter v/d Staten gericht.

„Ik heb de eer U namens de fractie van de NVP mede te delen dat onze fractie gaarne in een openbare vergadering de wenselijkheid het Statuut en andere rijkswetten te herzien zal bespreken. Zo mogelijk nog deze week.

Onze fractie stelt het op prijs dat de spreektijd niet wordt beperkt".

De politieke crisis in BELGIE

Vormt EYSKENS een C.V.P.-minderheidsregering?

Sommigen geven voorkeur aan nieuwe verkiezingen

Brussel. — De Belgische politieke crisis lijkt voorlopig onoplosbaar, nu de liberalen evenals de socialisten het regeringsprogram van formateur Eyskens hebben verworpen. De heer Eyskens zal verslag uitbrengen bij de koning en naar sommigen menen, een homogene minderheidsregering vormen. De liberalen voerden aan, dat zij de verzwaring van de financiële lasten, die de realisatie van het C.V.P.-program, volgens hen, zou meebrengen, niet voor hun rekening wilden nemen. Op zijn beurt keurde de algemene socialistische partijraad de afwijzende houding van het partij

Partijvoorzitter Buset zette het program uiteen, dat hem door de formateur in een schriftelijke nota en mondeling was toegelicht. Dit program omvat hoofdzakelijk zeven punten: vermindering van de dienstplicht tot twaalf maanden, het bouwen van honderdduizend nieuwe woningen, verhoging van de ouderdomspensioenen tot 36.000 francs, aanpassing van het aantal zetels in de Kamer op basis van het bevolkingscijfer van 1957, kredieten voor de landbouw, maatregelen met het oog op een grotere fiscale gelijkheid en tenslotte ruime kredieten voor het onderwijs.

Het is vooral over dit laatste punt dat de socialisten zijn gestruikeld. De C.V.P. vroeg frs. 1.600.000.000 per jaar meer voor het bijzonder onderwijs, dat onder de vorige regering stiefmoederlijk werd behandeld. Indachtig haar verkiezingsleus „Gelijke kansen voor allen" wil de CVP in België het algemeen kosteloos onderwijs tot achttien jaar invoeren.

Van socialistische zijde acht men de op dit stuk gestelde eisen zo buitensporig hoog, dat men er een aanslag op het openbaar onderwijs in ziet. Hier zij aangestipt, dat de rige minister van Onderwijs uit de homogene CVP-regering, Harmel, destijds de stelling verdedigde, dat men de kredieten tussen bijzonder en openbaar onderwijs op de basis van 40:60 pct. diende te verdelen.

In kringen die oprecht een a-politieke oplossing van het zo netelige schoolvraagstuk nastreven, is men van oordeel dat de katholieken in elk geval bij de andersdenkenden de indruk dienen uit te wissen dat zij het openbaar onderwijs niet in even sterke mate willen steunen als de katholieke scholen.

Hoe dan ook de liberalen en de socialisten hebben wat de overige punten van het CVP-program betreft, de financiële gevolgen van de daarin vervatte eisen nogal sterk overdreven, teneinde hun weigering tot samenwerking te motiveren. In CVP-kringen wordt verklaard, dat het niet in de bedoeling kan liggen alle punten ineens te verwerkelijken.

Zoals gezegd zou de formateur thans een homogene regering vormen. In de Senaat is deze regering van een meerderheid verzekerd. In de Kamer zou zij bij onthouding van een paar liberalen eveneens over een meerderheid beschikken. Volgens sommigen zou zij gebruik maken van het parlementair reces om gedurende een viertal maanden te regeren door koninklijke en ministeriële besluiten. Bij de hervatting van de parlementaire werkzaamheden in november zou die regering haar ontslag indienen. Tegen die tijd zou de politieke temperatuur voldoende zijn afgekoeld om een twee-partijen-regering mogelijk te maken.

Anderen zijn daarentegen van oordeel, dat een minderheidsregering van de CVP bij voorrang de behandeling zal vragen van een aantal door haar ingediende wetsontwerpen, die de realisatie beogen van haar belangrijkste verkiezingsbeloften. Valt deze regering, dan zou de koning een beroep doen op een linkse formateur, wie de CVP haar medewerking zou onthouden. De koning zou zich dan genoopt zien over te gaan tot Kamerontbinding en in leidende CVP-kringen is men er vast van overtuigd, dat men dan een absolute meerderheid zou behalen in beide Kamers.

Niet iedereen in het CVP-kamp is even geestdriftig over de vorming van een minderheidsregering. Het staat namelijk vast, dat de financiële toestand momenteel niet zo bijzonder rooskleurig is en men verdenkt er de liberalen en de socialisten van, dat zij er gebruik van willen maken om hun tegenstanders aan een snel slijtageproces te onderwerpen.

Piet Kammerman en Elly Ruimschotel binnenkort naar Curaçao.

PIET KAMMERMAN en ELLY RUIMSCHOTEL willen Antilliaans toneel stimuleren

(Speciale correspondentie uit Nederland)

Het is een grote verdienste geweest van de akteur Paul Storm, dat hij erin geslaagd is de belangstelling voor het toneel op Curaçao weer te wekken. De stukken „Shon Pichiri" en „Ami dokter.... lubida!", die onder zijn regie werden gespeeld, zijn onvergetelijk gebleven. Zijn opvolger Henk van Ulsen heeft het wagenspel „Mari di Malpais" op zijn naam staan. Bovendien heeft ook Aruba kunnen profiteren van zijn talenten: „Onze Stad" en „Tartuffe" werden met succes opgevoerd. Thans heeft de Sticusa een jong echtpaar aangetrokken, dat binnenkort naar de Antillen zal vertrekken.

In Canada hebben Piet Kamerman en Elly Ruimschotel geruime tijd gewoond. Voor de televisie zijn ze opgetreden; ze hebben er met genoegen en voldoening gewerkt. Na een kort verblijf in Nederland, alwaar Kamerman vooral bij de jeugd zeer populair werd door de T.V.-jeugduitzendingen, zijn ze via Canada naar de Antillen vertrokken. Voor hun vertrek heb ik ze nog gesproken. Ik moet zeggen, dat ze op mij een bijzonder prettige indruk hebben gemaakt. Ze zijn vol goede moed en stellen zich heel veel voor van hun verblijf in de Antillen. Vast omlijnde plannen hebben zij nog niet, omdat veel zal afhangen van het materiaal, dat ze tot hun beschikking hebben. Wel wil Kamerman, bijgestaan door zijn vrouw, een regie-cursus beginnen, zodat het toneelleven ook na hun vertrek doorgang kan vinden. Uit het gesprek is mij duidelijk geworden, dat deze jonge mensen hun taak energiek en vastberaden willen aanpakken. Ik heb ze de verzekering gegeven, dat ze op volledige medewerking kunnen rekenen, omdat de Antillianen zeér gesteld zijn op toneel. Het is jammer, dat er nog geen schouwburg is, waarbij een stuk beter tot zijn recht kan komen. In dit verband moest ik denken aan mensen als Paul Steenbergen en Myra Ward, die in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag verwend zijn met een outillage, waarbij de primitiviteit van Roxy wel erg schril afsteekt. Er is reeds genoeg geschreven over het gezelschap, dat naar Curaçao komt. Ik kan er bij mijn landgenoten niet genoeg op aandringen deze unieke kans om kennis te maken met het sublieme spel van twee van de beste Nederlandse tonelisten, niet te missen. Beide stukken „Een man voor de misdeelden" en „De man, de vrouw en de moord" heb ik gezien. Uiteraard heb ik het echtpaar Steenbergen meermalen gezien, maar naar zijn smaak is de rol, die Myra Ward in het stuk van Eugène O'Neill speelt, een van de glansrijkste uit haar carrière. Wat Paul Steenbergen weet te bereiken, grenst aan het ongelooflijke.

Piet Kamerman en Elly Ruimschotel treffen het wel bijzonder, dat zij kort na de vertoning van de Nederlandse spelers op Curaçao aankomen: betere wegbereiders hadden zij zich niet kunnen wensen. Ik neem aan, dat de belangstelling voor het toneel, na het spel van het Nederlandse gezelschap, dermate groot is geworden, dat zij weinig moeite zullen hebben vrijwilligers te rekruteren. Kamerman vertelde mij, dat hij gehoord had, dat er reeds een stuk kant en klaar ligt: „Paard eet hoed". Persoonlijk zou ik graag gezien hebben, dat Curaçao zich aan een drama wilde wagen. Mij zijn enkele Spaanse stukken bekend van Garcia Lorca, die zich buitengewoon goed zouden lenen voor een Curaçaose opvoering. Piet Kamerman wil echter eerst de kat uit de boom kijken, wat overigens best te begrijpen is. Hij gaat van het standpunt uit niet als „cultuurbrenger" zijn entree te doen, maar eerder te polsen, wat er zoal in de spelers sluimert en te trachten stimulerend op te treden, leiding te geven. Zowel Elly Ruimschotel als Piet Kamerman, hebben bij „De Haagsche Comedie" gespeeld, het gezelschap, waarvan Paul Steenbergen een van de direkteuren is. Zij hebben zich doen kennen als twee begaafde kunstenaars, zodat ik de Sticusa alleen kan complimenteren met haar keuze. Het is een goede gedachte geweest dit echtpaar te engageren. Ik geloof stellig, dat deze twee jonge mensen heel veel zullen kunnen bereiken. Met de steun van geroutineerde spelers als Jacques Penso, Frank Davelaar en mevr. Brunehilde Römer, om een paar te noemen, moet het mogelijk zijn, dat het verblijf in de Antillen van het kunstenaarspaar Kamerman—Ruimschotel vruchten afwerpt.

Jules de Palm

KURHAUS CABARET te Scheveningen afgebrand

Den Haag. — Omstreeks zeven uur gisteravond is bij het „lichten" van het stuk „fin de partie" dat het „theater D'Aujourd Hui" in het kader van het holland festival zou spelen, brand uitgebroken in het Kurhaus cabaret te Scheveningen.

Binnen drie kwartier was het toneel met de zich daarboven bevindende koepel totaal uitgebrand, waarbij ook de decors van het stuk een prooi van de vlammen werden. Ook de zaal, zowel het meubilair als de wanden werden ernstig geschroeid en geblakerd.

De oorzaak van de brand was niet bekend, doch vermoed werd, dat op de een of andere manier bij het „uitlichten" van het stuk kortsluiting is ontstaan.

De brandweer van Den Haag rukte met zeer veel groot materiaal uit en greep het vuur van alle kanten aan. De belangstelling voor de brand was enorm.

De schijn van corruptie

In de Amerikaanse verkiezingscampagne van 1952 hebben de Republikeinen herhaaldelijk verklaard, dat het bewind van Truman corrupt was. Een nieuwe Republikeinse regering onder Eisenhower zou schoon schip maken in het ambtelijk apparaat, en er zouden hogere morele normen worden aangelegd. In de aanvallen op het Democratische regime werd bijvoorbeeld veel ophef gemaakt van het feit dat Trumans adjudant, generaal-majoor Vaughan, een ijskast had aangenomen van een zakenrelatie terwijl ook politieke munt werd geslagen uit de onthulling dat een andere functionaris van het Witte Huis zich een nertsmantel cadeau had laten doen. Onder die Republikeinen die indertijd het felst te keer gingen tegen de „corrupte" Democraten, was Sherman Adams, toen nog Gouverneur van de staat New Hampshire en nu, sinds Eisenhowers ambtsaanvaarding in 1953, de voornaamste assistent van de president.

Dezer dagen is Adams zelf beschuldigd van het aanvaarden van geschenken van een relatie. Hij heeft bij verscheidene gelegenheden zijn hotelrekeningen laten betalen door een miljonair uit Boston, Bernard Goldfine, terwijl hij van deze man ook een oosters tapijt en een kostbare jas had geaccepteerd. In de periode dat dit gebeurde, had Goldfine moeilijkheden met enige regeringsinstanties. Adams is er van beschuldigd, dat hij zijn machtspositie heeft misbruikt om een vriend, aan wie hij verplichtingen had, te bevoordelen.

Merkwaardigerwijs kwamen de aanvallen op Adams niet alleen uit de Democratische hoek, maar hebben zelfs Republikeinse senatoren met grote hardnekkigheid op opheldering van de affaire aangedrongen. Niemand minder dan de Republikeinse fractie-voorzitter in de Senaat, Knowland, eiste onmiddellijke opening van zaken.

Adams heeft toegegeven dat Goldfine hotelrekeningen voor hem heeft betaald maar hij heeft met grote stelligheid ontkend, dat hij in zijn positie van topfunctionaris van het Witte Huis voor Goldfine in de bres gesprongen is. Goldfine en hij waren uitingen van persoonlijke vriendschap had hij zich de presentjes van zijn rijke kameraad laten welgevallen.

Toen Adams zijn beleid in deze kwestie moest verantwoorden voor een speciale commissie van het Huis van Afgevaardigden, was hij overigens wel zo verstandig om te erkennen, dat hij „een beetje voorzichtiger" had moeten handelen. Volgens hem was hier echter hoogstens sprake van 'n beleidsfout, een „error of judgment". Inmiddels heeft Eisenhower zich gehaast zijn medewerker de hand boven het hoofd te houden. De president heeft laten verklaren, dat Adams niet van zijn post ontheven zou worden.

Aangenomen dat Adams inderdaad geen onoirbare tegenprestaties heeft geleverd voor de van Goldfine ontvangen weldaden, dan moet men toch constateren, dat hij althans de schijn op zich heeft geladen van corrupt te zijn. Adams, een geboren politicus, die al meer dan vijf jaar in het Witte Huis zetelt, had moeten weten dat men op hogere overheidsposten nu eenmaal tot iedere prijs moet voorkomen dat men van omkoopbaarheid beticht kan worden.

Adams is, bij wijze van spreken, Eisenhowers „chef staf". Hij draagt de officiële titel „Assistent to the President". Hij is verantwoordelijk voor het hele personeel van het Witte Huis. Hij maakt uit wie er al of niet voor een persoonlijke afspraak met de president in aanmerking komen, en hij beslist ook welke brieven of stukken Eisenhowers schrijfbureau zullen bereiken. In de loop der jaren heeft Adams heel wat verzoeken voor een gesprek met de president afgewezen, terwijl hij ook heel wat post heeft tegengehouden. Uiteraard heeft hij zich met de uitoefening van zijn moeilijke taak nogal wat vijanden verworven, maar vele van zijn tegenstanders zeggen, dat hij een grotere populariteit had kunnen genieten, als zijn manier van optreden vaak niet zo hooghartig en onvriendelijk was. Met een geestige woordspelling op de Engelse term voor de „verschrikkelijke sneeuwman" heeft men hem de bijnaam gegeven van de „Abominable No-man". (Een andere bijnaam, die slaat op zijn velen al te „flinke" wijze van doen, is „Sherman the firm").

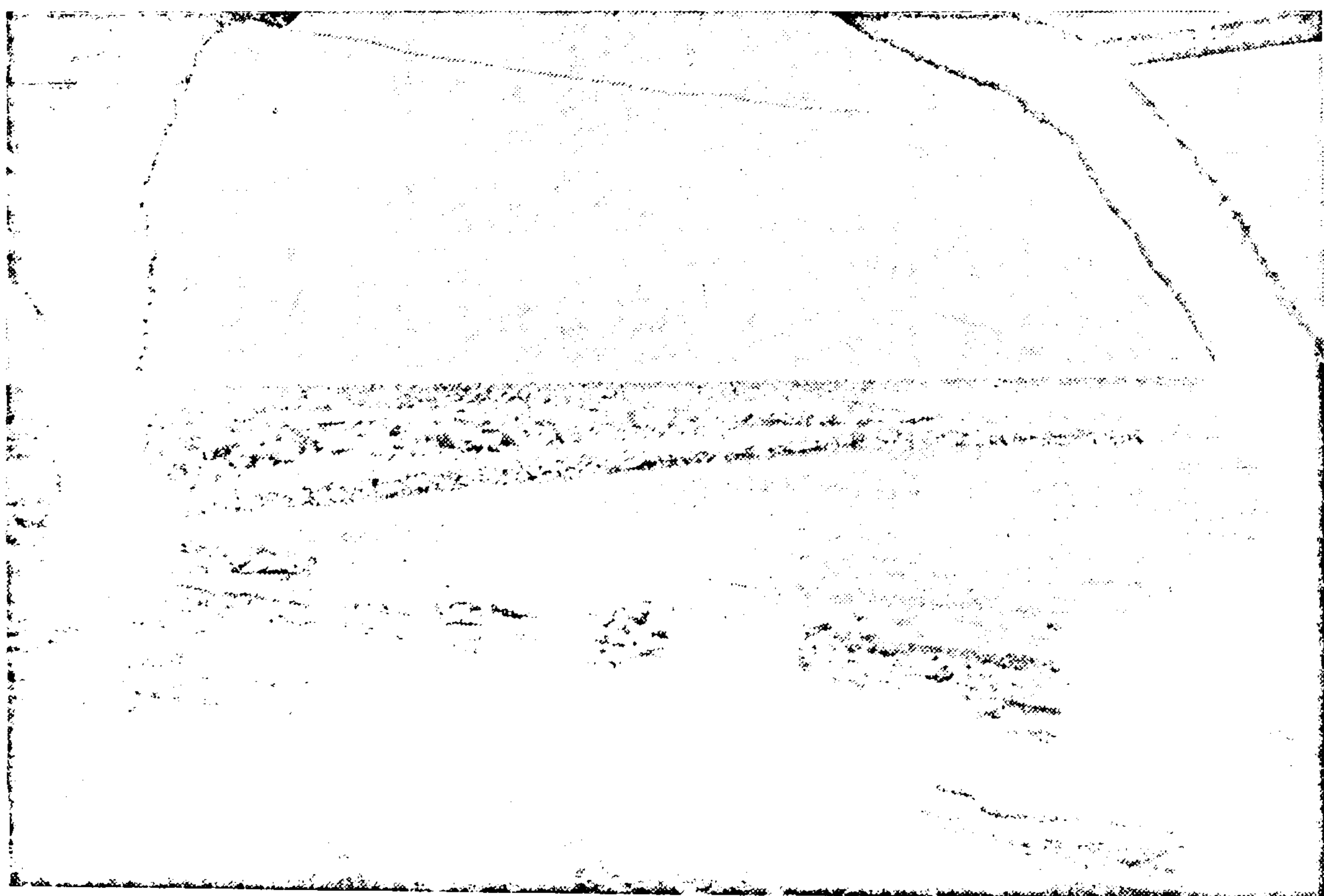
Nu heeft het prestige van de machtige Adams een gevoelige slag

(Vervolg naar kolom 6)

(Vervolg van kolom 7)

gekregen. De man die gedurende Eisenhowers ziekteperioden in vele gevallen als een soort president placht op te treden, zal een toontje lager moeten zingen. De hele affaire komt de Republikeinen hoogst ongelegen, nu er in november weer verkiezingen voor het Congres worden gehouden, en nu de Democraten in Adams een mooi object hebben voor hun aanvallen op het bewind van Eisenhower.

HOTEL AVILA bezit weldra een STRAND en een ZEEBAD

Kijkje vanaf het terras van Hotel Avila op een der strekdammen, waardoor eerlang voor de gasten een gelegenheid geschapen zal worden in de zee te baden.

Attractie, die in toekomst veel touristen zal trekken

Willemstad. — Hotel Avila zal het eerste hotel in Willemstad worden, dat een uitgebreid strand langs de zee zal bezitten en zijn gasten op deze wijze gelegenheid zal bieden in zee te baden zonder dat zij verplicht zijn zich voor strand— en zwemgenot buiten de stad te moeten begeven.

Het is algemeen bekend, dat verschillende hotels te Willemstad na de opening van Hotel Curaçao Intercontinental begonnen zijn hun outillage en vooral ook hun service te verbeteren.

Hotel Avila heeft daarbij als hotel dat vlak aan de zee ligt, de nadruk willen leggen op datgene wat zijn grote concurrent Hotel Curaçao geheel mist: een strand en een zeebad dat geheel en al gereserveerd is voor de gasten van het hotel en waarvan zij ieder uur van de dag kunnen genieten zonder verplicht te zijn zich daarvoor buiten de stad te moeten begeven.

De werkzaamheden ter verwezenlijking van dit plan zijn reeds in volle gang. Een brede strekdam ter lengte van vijftig meter is loodrecht op het toekomstig strand achter het hotel aangebracht, terwijl ook al een gedeelte van een daarop aansluitende dam schuin de zee in gereed is. De tweede strekdam aan de westzijde van het hotel zal dienstengevolge langer worden dan de eerste. Wanneer dit werk af is, wordt de bovenste laag van de schuine verbindingsdam afgehaald, zodat het zeewater vrij in en uit de aldus afgesloten ruimte kan stromen. Reeds thans begint zich ter plaatse wit zand op de kust vast te zetten, zodat eerlang een mooi strand gevormd wordt.

Onnodig te zeggen, dat Hotel Avila na het gereedkomen van dit werk een bijzondere aantrekkingskracht op de touristen zal gaan uitoefenen en in nog hogere mate dan thans reeds het regel is er toe zal gaan bijdragen, dat het tourisme op Curaçao zal bloeien.

Tentoonstelling van foto's van frater ARNOLDO in UTRECHT

Utrecht. — Enkele dagbladen hebben uitvoerige beschouwingen gewijd aan een tentoonstelling van foto's, gemaakt door Frater M. Arnoldo, welke op 5 en 6 juni jl. in de grote praktikumzaal van het Zoölogisch Laboratorium werd gehouden. Deze expositie van foto's van planten en dieren van de Nederlandse Antillen werd — tijdens een vergadering van de „Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen" — ingeleid door prof. dr K. H. Voous.

Deze foto's van Fr. Arnoldo blijken van meer dan gewone betekenis te zijn. Zij zijn niet alleen uit fotografisch oogpunt zeer aantrekkelijk, maar vele van hen hebben dienst gedaan als dokumentatie bij het zoölogisch en botanisch onderzoek op Curaçao, Aruba en Bonaire. Dat zijn allereerst de planten- en bloemenfoto's, waarvan verscheidene de boeken van Fr. Arnoldo over „Gekweekte en nuttige Planten" en „Wat in het wild groeit en bloeit" hebben verlucht.

Frater Arnoldo heeft de laatste jaren veel aandacht besteed aan het fotograferen van vogels. Hij heeft zich daarbij niet alleen ten doel gesteld illustratiemateriaal te verzamelen voor een modern leerboek, maar hij heeft tevens getracht kenmerkende beelden uit het Caraïbische vogelleven vast te leggen en voor de wetenschap minder bekende of nog onbekende feiten te dokumenteren.

Wat dit laatste betreft: In de tentoonstelling treft men de foto's aan van drie vogelsoorten, waarvan het voorkomen op de Ned. Antillen voor het eerst aan de hand van deze foto's kon worden vastgesteld, of die de eerste waarnemingen mede dokumenteerden.

Het betreft de Caraïbische Meerkoet, het Zuidamerikaanse Waterhoentje en het Zuidamerikaanse Purperhoen. Ook van de nesten van deze, voor de Ned. Antillen zeer ongewone water- en moerasvogels, waarbij ook nog het nest van een Kleine Fuut kan worden genoemd, zijn uit het uitzonderlijk regenrijke seizoen 1955—1956 fraaie foto's aanwezig. Van nog groter betekenis zijn de foto's van de broedkolonie van Geelsnavelsterns, waarvan de nesten en eieren tot 1954 voor de wetenschap onbekend waren gebleven, en die thans op Curaçao (later ook op Bonaire en op Las Aves en Los Roques) zijn gevonden.

De publikatie van de broedgevallen van deze zeldzame tropische Zuidamerikaanse zeevogels heeft in internationale ornithologische kringen zeer de aandacht getrokken. Bij deze broedkolonies zijn ook de nesten gevonden van Dwergsterns, van de bijna cosmopolitische Dougall's Sterns en van het Visdiefje. De laatstgenoemde sternsoort bezit op de Ned. Antillen zijn enige voldoende gedokumenteerde broedplaats in de tropen, voor het overige is het Visdiefje een vogel van noordelijke streken. De foto's van de nesten, de donsjongen en de broedende oude vogels, hebben er mede toe bijgedragen, dat men zowel in Europa als in Amerika van het broeden van het Visdiefje onder tropische omstandigheden overtuigd is geraakt.

Ook de verder nog tentoongestelde foto's — kaktussen, orchideeën, mangrovebossen, vleermuizen, leguanen, slangen, hagedissen, kikkers, cicaden, wespen, spinnen, schorpioenen, rupsen en vlinders — waren in staat een aantrekkelijk beeld te geven van de planten- en dierenwereld van de Benedenwindse Eilanden.

Groeten uit Holland

Willemstad. — Hedenavond zullen de groeten uit Nederland worden uitgezonden om 18.00 uur via Radio Hoyer I en om 18.40 uur via Radio Hoyer II. De volgende personen zullen hun groeten uitspreken: Lydia Wolfert, Hetty Lieveld, Eddy Lieveld, Rosa Drischor, Jean Petersen, Ivy Braumuller en Lydie de Boer. Deze groeten zijn genomen te Nijmegen op de Chr. Kweekschool Klokkenberg.

J. H. ASENSION 25 jaar in dienst van D.O.W.

Willemstad. — Heden herdenkt de heer José Herera Asension het feit, dat hij 25 jaar geleden in dienst van DOW trad. De jubilaris is in Spanje geboren op 3 mei 1901 en is thans compressor-arbeider.

Hedenmorgen werd de heer Asension toegesproken en werd hem de gebruikelijke enveloppe met inhoud overhandigd.

Santiago. — Zuid-Chili wordt door overstromingen geteisterd, die tot nu toe aan 16 mensen het leven hebben gekost, terwijl 3000 personen dakloos werden. Het leger helpt met vrachtauto's en hefschroefvliegtuigen met het in veiligheid brengen van dorpelingen uit de gebieden, die het ergst getroffen zijn.

Eindexamen Stuyvesantcollege

Willemstad. — Voor het eindexamen van het Peter Stuyvesant College slaagden 34 van de 39 kandidaten.

Hier volgen de namen der geslaagden:

De geslaagden zijn:

A-afdeling (9 candidaten, 5 geslaagd) M. J. (Marco de Castro, G. E. (Guillermo) Goilo, Ch. J. (Charles) Martijn, A. C. (Toos) van Rossum en G. M. (Gloria) Sanchez.

B-afdeling (14 candidaten, allen geslaagd) I. M (Islo) Brons, A. C. (Tony) Colijn, J. P. (Johnny) Driessen, L. H. (Kas) Meuter, J. E. (Hans) Mooij, G. (Gwen) Pistoor, H. J. (Henny) Rambat, H. (Hans) Schipper, H. A. (Henk) Simoons, H. H. (Henk) van der Sluis, G. G. (Gé) Smit, V. (Volkert) Struycken, M. E. (Marian) Tulleners en R. (Reinko) Venema.

C-afdeling (16 candidaten, 15 geslaagd). A. (Ada) Beaujon, E. J. (Lies) Benschop, D. Dolly) van Beveren, Ph. J. (Flip) Breedijk, M. R. (Marijke) van der Brugge, I. A. H. T. (Ida) Punte, K. E. (Karen) Capriles, C. (Cathy) Goslinga, E. D. (Edith) Henriquez, A. G. (Jet) Kooymans, J. M. B. (Julia) van Norde, B. M. H. (Babs) Peterson, I. M. (Ivy) Sprock, A. (Gien) Telle, I. R. (Ilse) Visser.

Bekendmaking van de Verkeerspolitie

Willemstad. — De Verkeerspolitie maakt het volgende bekend:

Met ingang van morgen, woensdag 25 juni, zal bij wijze van proef, de doorgang op het Concordiaplein (voor Radio Hoyer) die toegang geeft tot de Scharlooweg, met tonnen worden afgesloten.

Bestuurders van voertuigen die uit de **Oranjestraat** en over het **Julianaplein** (uit de richting Cultuurcentrum) komen en de Scharlooweg op willen gaan, moeten kunnen dat doen via de **Ooststraat.**

Zij dienen zich daartoe op het weggedeelte, gelegen tussen het Concordiaplein en de Ooststraat, met de nodige voorzichtigheid in de rechter-file (file v. Berg Altena komende) te voegen.

Indien deze invoeging niet lukt, dan wordt doorgereden naar de verkeersregelaar op het kruispunt bij de Ooststraat, die behulpzaam zal zijn bij het rechtsaf slaan de Ooststraat in.

Het voornemen om rechtsaf de Ooststraat in te draaien moet tijdig en op duidelijke wijze door middel van de richtingaanwijzer of een knipperlichtinstallatie worden aangegeven, zoals dat bij elk verandering van richting dient te geschieden.

Nieuw Bestuur Centro Social Catolico

Willemstad. — Het huidig bestuur van Centro Social Catolico is thans als volgt samengesteld:

Edgar M. Römer, voorzitter a.i. José M. Broos, penningmeester. Lanzio D. Schob, secretaris.

Wilhelm N. Rivers, Edsel A. Jessurun en Adhemar Ph. Janzen commissarissen.

Hoofd Mgr. Zwijsencollege en St. Willebrordcollege

Willemstad. — Met ingang van 1 september e.k. zal tot hoofd van het Mgr Zwijsencollege worden benoemd de heer H. J. J. M. van Niepen, die reeds jaren als leerkracht aan dezelfde school werkzaam is geweest.

Tot hoofd van het St Willebrordcollege zal worden benoemd de heer E. F. Fontilus, thans leerkracht verbonden aan het St Thomascollege, L. B. Smithplein, maar die daarvoor jaren werkzaam is geweest aan het St Willebrordcollege. Beide scholen blijven behoren tot de afdeling frèrescholen van het R.K. Schoolbestuur, zodat wat het schoolbestuur betreft er niets verandert.

C.C.C. - kwartiertje

Willemstad. — In het C.C.C.-kwartiertje, dat hedenavond om kwart over 9 via de Curom wordt uitgezonden, zal de heer Frank Martinus een causerie houden over „Twee Antilliaanse dichteressen" Bbandopname Radio Rijksdvlen Overzee.)

West-End:
„The great American Pastime" om 7 en 9 uur n.m.

Cinelandia:
„Cuatro contra el Imperio" om 7 en 9 uur n.m.

Roxy:
„Was die Schuwalbe sang" om 7 en 9 uur n.m.

Caribe:
„The Enemy below" om 8 uur.

Baseball-Nieuws
Donderdag 26 juni in het Rif-Stadion:
6.00 uur: Rochester — Suffisant-Boys.
8.30 uur Sithoc — Rocket.

Filmstudie Groep
Hedenavond om 20.30 uur is de patio van het Cultuurcentrum (Pietermaai „Betrogen Bis letzten tag"

J.P.F.-Nieuws
Vergadering wijk commissies hedenavond om 20.00 uur.

Wit Gele Kruis:
Kantoor: tel: 23773.
Zuster Caprino. tel: 23526:
Zuster Veeris. tel: 35747:

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN

C.P.I.M.

Telegram Afdeling:
Van 7.00 — 23.30 tel: 2307
Van 23.30 — 7.00 J. J. Roos tel: 3209
B.g.g. tel: 2400

Personeel Afdeling:
J. D. Plantijn Punta Cardónweg 2, Weis afo tel: 43351
B. g. g. nad. inl. tel: 2400

Materialen Dienst.
E, A. Wegman tel: 4446

C.S.M.

Rederij:
G. H. van Leeuwen tel: 2054

Scheepsagentschap
Van 7.30 — 12.00 — 13.00 — 18.00
Kantoor tel: 2458—2551
Van 19.00 — 23.00 en 8.00 — 8.00
G. H. van Leeuwen tel: 2054

Ook Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel. 2276—2098
van 1.00 — 7.30 H. Ruytenber tel: 3938

Theater Asiento
„Case of the studio Payroll"
„Calling all Marines"
Toegang uitsluitend voor leden en introducees

Elis Juliana tijdens een zijner declamaties zondagavond in de Curomstudio in het kader van het CCC-programma Openbaar Kunstbezit. Door de Stichting Openbaar Kunstbezit Nederland werden vier kunstwerken ter beschikking gesteld van abonnee's op de Antillen.

Zondagavond vond de verloting plaats in de Curomstudio. De vier winnaars waren Mevrouw Hermans, de heer De Blieck, de heer P. Leeman, en Mevrouw L. v.d. Laarschot. In dit speciale programma trad nog op de jeugdige Curaçaose pianist Norman Moron.

VERLOOFD
Erwin Statia
en
Audrey M. Arons
21 juni 1958

Gewichthef-kampioenschappen brachten verrassingen

Zestienjarige Kirindongo ontnam Curiel bantamtitel

Willemstad. — Het eerste gedeelte van de gewichthefkampioenschappen, dat zaterdagavond j.l. in het Kransgebouw werd gehouden bracht de nodige verrassingen met zich mede en in twee van de drie klassen kwam voor het jaar 1953 een nieuwe kampioen. De opkomst was tot groot genoegen van de organisatoren zeer goed te noemen.

Qua uitzonderlijke prestaties is de avond echter geen succes geworden en de kampioenen 1957 zoals Curiel en Dalnoot mocht het niet gelukken hun record te verbeteren. Wel was het een spannende wedstrijd, waarbij het publiek verschillende malen met luid applaus de gewichtheffers aanspoorde tot betere prestaties, die echter op deze avond jammerlijk keer op keer faalden.

Als ieder had verwacht, dat Curiel in deze klasse gemakkelijk de titel zou behalen, kwam men bedrogen uit. In het onderdeel stoten nam Curiel te veel hooi op zijn vork (lees: te veel Kilo's aan zijn halter) en hierbij faalde hij driemaal achter elkaar. Deze technische fout van Curiel heeft hem de titel 1958 gekost, die overging op de jongste gewichtheffer E. Kirindongo. Nummer twee in deze klasse werd Alex Smiet. Curiel heeft reeds lange tijd met een gebleseerde pols te kampen, doch niettegenstaande deze handicap probeerde hij reeds bij de eerste poging stoten zijn (Curaçaos) record te breken. Het was voor iedere insider echter reeds bij de aanvang van Curiels pogingen duidelijk, dat hij het niet halen zou.

Curiel had met het gewicht van 190 lbs. reeds zijn titel veilig kunnen stellen, doch hij begon direct met 253½ lbs, waarmede hij drie keer faalde.

Hier is weer duidelijk het **gebrek aan een goede coach aan het licht gekomen**, want men hoefde helemaal geen expert te zijn om direct te kunnen zien, dat Curiel het met zijn geblesseerde pols niet halen zou. De fout bij Curiel zelf lag in zijn zelfverzekerdheid. De titel ging hierdoor naar de zestienjarige Kirindongo, die ofschoon nog jong, zeker behoort tot een der meestbelovende heffers van Curaçao.

De verdedings-klasse

Hier wist **Lorenzo Dalnoot** zijn titel te prolongeren.... doch niet zonder moeite. Van de in totaal negen pogingen, die hij kreeg in deze avond liet hij er een ongebruikt, faalde vijfmaal en wist in de overige drie pogingen juist zo te heffen, dat hij door het oog van de naald toch zijn titel met sukses verdedigde. Ook hij faalde in het onderdeel stoten tweemaal achter elkaar, doch wist bij zijn laatste poging voor een verrassing te zorgen en toch nog de titel in de wacht te slepen. Een felle strijd werd in deze klasse geleverd tussen P. Perez en C. Maduro, respectievelijk van Pen en Hercules Barbell Club, waarbij Perez de tweede werd met ¼ lbs. verschil! Vierde werd J. Provence.

De lichtgewicht-klasse

Ook hier kreeg Curaçao een nieuwe kampioen en wel **Rudy Monk**, die een aanzienlijk totaal behaalde van 678 lbs. William Cornett werd reeds in het onderdeel drukken gediskwalificeerd wegens wangedrag. Derde werd H. Martina van Pen Barbell Club. Wij geven onderstaand de uitslagen in cijfers uitgedrukt: Aanstaande zaterdag komen de andere klassen aan de beurt. Wij krijgen dan op de planken de kampioenen Elias Cornett, Burke, Villanueva en Adriana, die zich zwaar moeten verdedigen willen zij hun titel prolongeren, want evenals het vorig jaar het geval was, verwachten wij ook dit jaar weer de nodige verrassingen bij de kampioenschappen gewichtheffen.

UITSLAG KAMPIOENSCHAPPEN 1958:

	Press	Snatch	Cl. & Jerk	Totaal
Bantamgewicht:				
1. E. Kirindongo	171	165	215	551 lbs.
2. E. Smiet	148¾	121	176	445¾
3. H. Curiel	176	187	(gefaald met 253)	363 lbs.
Vedergewicht:				
1. L. Dalnoot	193	193	253½	639½
2. P. Perez	159¾	154	215	528¾
3. C. Maduro	165	165	198½	528½
4. J. Provence	159¾	132	187	478¾
Lichtgewicht.				
1. R. Monk	220½	204	253½	678 lbs.
2. H. Martina	187	176	231½	594½

(W. Cornett werd gedisqualificeerd)

In navolging van de Expo stuurde het gemeentebestuur van de stad München hostesses de straat op om de vreemdelingen in hun eigen taal op de bezienswaardigheden van München te wijzen. Foto: Irmgard Gillhuber (midden) en Ann Meusel wijzen een toerist op de bezienswaardigheden van het Marienplatz.

Busstaking in Maracaibo

Maracaibo. — Vanaf 7 juni tot 1. juni is in de stad Maracaibo het vervoer per autobus niet mogelijk geweest. De buschauffeurs zijn in staking geweest op instigatie van de werknemersorganisatie, die verschillende eisen heeft gesteld aan de busondernemingen ten behoeve van de chauffeurs. De voornaamste punten waren: loonsverhoging, minder werkuren en een vrije dag per week met betaling. De chauffeurs werkten op basis van loon plus commissie en hadden soms 14 tot 18 werkuren per dag. De Arbeidsinspectie verleende bemiddeling en met garantie van het stadsbestuur kon een regeling worden getroffen. Naderhand bleek, dat de oplossing toch niet geheel voldeed en het gerucht deed de ronde dat nu wel een algemene staking van bussen en taxi's zou volgen. Deze aktiviteiten zijn nu zeer in de mode en men beschouwt dit als een deel van de verkregen vrijheid nadat het vorige regime dit alles stremde.

—:—

Muenchen. — In Muenchen is een fontein gebouwd, in de vorm van een ketel uit het bierbrouwerbedrijf, versierd met taferelen uit het brouwersbedrijf.

De koe in het Papiamentse spreekwoord

In de Amigoe van 3 april 1958 lazen wij:

„2. De koe zweert niet nooit in de sabana te zullen grazen. (Baca no sa hura come sabana). Betekenis: vertrouw niet te veel op voorspoed, je weet niet wat je kan overkomen. In de sabana groeit een slecht soort gras, alleen goed voor ezels".

Opmerking.

Het Papiamentse gezegde luidt: Baca no sa come hura sabana, of: Baca no sa come hura yerba. Het zit hem in de werkwoorden: **come hura.**

De vertaling hiervan dient te luiden: De koe moet niet zweren **niet meer** in de sabana te zullen grazen. De koe heeft daar dus eerst gegraasd en daarna gezworen zulks niet meer te zullen doen. Dit wil tot uitdrukking brengen dat men, nadat de handeling is verricht, niet moet zeggen: dat zal mij niet meer overkomen, dat zal ik niet meer nodig hebben, etc. Dat in de sabana een slecht soort gras zou groeien dat alleen goed is voor ezels, betwijfelen wij sterk.

„3. Als de koe dood is laat hij anderen het kadaver opruimen. (Baca a muri, larga trabao pa cueru). Betekenis: anderen met de stukken laten zitten."

Opmerking:

Het gezegde „Baca a muri bai laga trabou pa cueru" geeft te kennen dat nadat de koe dood is, **de huid dienst moet doen.** Het leer dat van de huid wordt gemaakt, wordt immers voor alle doeleinden gebruikt? Van een „kadaver opruimen" is dus geen sprake. De betekenis zoals boven aangegeven is juist.

„8. Een koeienhoren is niet zwaar voor zijn eigenares. (Cachu di baca no ta pisá pa su don'o). Betekenis: wat je gewoon bent valt minder zwaar."

Opmerking:

Het is beter de betekenis weer te geven met: Ieder moet zijn last dragen.

In Venezuela zegt men: A ninguna vaca le estorban sus cachos. „Refranes que se oven y dicen en Venezuela" tekent hierbij aan: Las cargas de uno suelen ser llevadas, o mejor: las faltas de uno, son de uno y hay que soportarlas. También empléase para determinar la persona que acepta los cuernos sin protesta. Of ook dit laatste op onze eilanden van toepassing is, is ons niet bekend.

„10. Van de koe zelf maakt men touw om haar vast te binden. (Ta fo'i baca mes ta saca soga pa maré). Betekenis: Kwaad straft zichzelf."

Opmerking:

De betekenis van bovenstaand gezegde is niet: Kwaad straft zichzelf. Het wil tot uitdrukking brengen dat het geschenk dat men iemand zal geven, of het voordeel dat hij van iets zal hebben, op een of andere manier door de ontvanger zelf zal moeten worden bekostigd. Een voorbeeld: Jan zou op zijn verjaardag dolgraag een windbuks willen hebben. Moeder koopt het gewenste geschenk, maar met de spaarduiten van Jan, want, zegt moeder: Ta fo'i baca mes meste saca soga pa mar'é. Het Spaanse equivalent hiervoor is: Del cuero salen las correas.

Gènè

Even hebben wij ons de ogen uitgewreven toen wij in de Amigoe van 20 mei 1958 bovenstaand woord lazen. Bij het verder lezen werd het duidelijk dat men **gueni** bedoelde. De verkeerde schrijfwijze van onze woorden is er verantwoordelijk voor dat niet-Antillianen deze verkeerd verstaan en uitspreken. Waarvoor die twee accents graves? Niet ingewijden kunnen op die manier met geen mogelijkheid het woord op de juiste wijze uitspreken. Ter verkrijging van de zachte g-klank dient men voorts in het Papiament een **u** te plaatsen achter de **g** en vóór de klinkers **e** en **i** (vergelijk: Spaans - Guinea; Portugees - Guiné; Engels - Guinea; Frans - Guinéa).

Volgens de schrijver komt ons woord „gueni" waarschijnlijk van „guinees". De uitspraak evenwel vergelijkende met de andere talen ligt het meer voor de hand dat het woord van het Portugees, Engels of Frans is afgeleid en niet van het Nederlands of Spaans. Terloops zij opgemerkt dat de parelhoen in het Papiament: galiñ gueni (vergelijk: Portugees — galinha da Guiné; Engels — Guinea-fowl) heet.

Welke zijn de „vaststaande uitdrukkingen, zinnen uit het dagelijks leven, korte tweegesprekken" etc. in het „gueni", waarover de schrijver het heeft?

Bovenstaande opmerkingen zijn uitsluitend bedoeld om een steentje bij te dragen ter bevordering van de studie van onze taal.

A.J.M.

Nieuwe bank in Maracaibo geopend

Maracaibo. — De bekende „Banco Union de Venezuela" heeft in Maracaibo een filiaal geopend. Onder grote belangstelling van de plaatselijke autoriteiten, handel en industrie, is de inzegening van de nieuwe bank, die gevestigd is in de Calle Aurora, Esquina Dr. Bustamante, in het centrum van de stad, op vrijdag 13 juni geschied. De president van de instelling, dr Salvador Salvatierra, voerde het woord en op het welslagen werd een heildronk gedaan.

NOORD-NEDERLANDSE ALTAREN UIT DE 16e EEUW BOVEN DE POOLCIRKEL

Detail van de Johannesfiguur in het altaar te Örsta kirke.

(Van een medewerker in Nederland)

In de zomer van 1566 spoelde de beeldenstorm als een vloedgolf uit de Zuidelijke Nederlanden naar het Noorden, strekte zich eerst over Vlaanderen en een deel van Brabant uit, overrompelde de Noordelijke provincies en bereikte in september Friesland en Groningen, alles vernietigend op zijn weg. En wat er in deze gewesten aan Kerkelijke beeldende kunst de ramp overleefde, zou na de machtsovername door het Calvinisme verder verloren gaan, systematisch door de overheid uitgeroeid en van Katholieke zijde, in de verdrukking passief en onverschillig dan wel op een nieuwe stijl georiënteerd, nauwelijks of niet beschermd. Weinige zeldzame stukken, o.a. waar de stedelijke magistraat zich tijdens de beeldenstorm over ontfermde en welke zij uit de kerken redde, zijn behouden gebleven, in hoofdzaak schilderijen, zoals het drieluik van Lucas van Leyden en de beide van Engelbrechts, in de Lakenhal te Leiden bewaard, en de houtsculptuur „De Vlucht naar Egypte", in 1903 gevonden op de zolder van het stadhuis te Wijk bij Duurstede en thans in het Rijksmuseum. Van de kunstschatten van vóór de Reformatie, die onze kerken en kloosters hebben gesierd, is zo bitter weinig gespaard, dat het de mening heeft doen postvatten, dat wij in die periode aan dit alles arm zouden zijn geweest, in het bijzonder de Noord-Nederlandse beeldhouwkunst weinig te betekenen had. Deze gedachtengang is onlangs opnieuw gecorrigeerd door het terugvinden van een zestal rijk gebeeldhouwde altaren in Noorse Lutherse kerken. Zes produkten van Noord-Nederlandse onbekende meesters uit Utrecht en waarschijnlijk Amsterdam.

Werk van Utrechtse meester

In geheel Nederland bezitten wij geen enkel Noord-Nederlands altaar meer uit de tijd van vóór de Reformatie. En toch hebben er in onze kerken vele, zeer fraaie exemplaren gestaan, voor een belangrijk deel gesticht door Broederschappen en Gilden. De Oude Kerk te Amsterdam telde er niet minder dan 36, voor het merendeel met beeldhouwwerk versierd. Om niet te spreken van de vele Maria-, Apostel- en Heiligenbeelden waarvan wij weten, dat zij in onze kerken hebben gestaan. Zo b.v. het grote, zilveren St-Nicolaasbeeld in de Amsterdamse Oude Kerk, dat in de hachelijke dagen vóór de Alteratie tot noodmunt zou worden versmolten. Ook van de onderdelen van de retabels is bitter fragmentarisch gered: wij kennen slechts de altaarvleugels met nissen voor beeldhouwwerk, in de jaren 1475-1477 door Adriaan van Wesel te Utrecht vervaardigd voor de Illustere O.L. Vrouwe Broederschap te den Bosch. Pas laat is bij de beoefening van de vaderlandse kunsthistorie belangstelling voor deze periode gekomen. In 1903 verscheen een eerste samenvatting van laat-middeleeuwse beeldhouwkunst, van de hand van Pit, directielid van het Rijksmuseum. Later heeft prof. W. Vogelsang met zijn publicaties tot beter begrip bijgedragen, dr. D. Bouvy promoveerde in 1947 op een proefschrift over Noord-Nederlandse beeldhouwkunst, en in het deel „Houten Beelden" van zijn standaardwerk over de kunstschatten van Nederland gaf ook prof. J. Timmers haar alle eer.

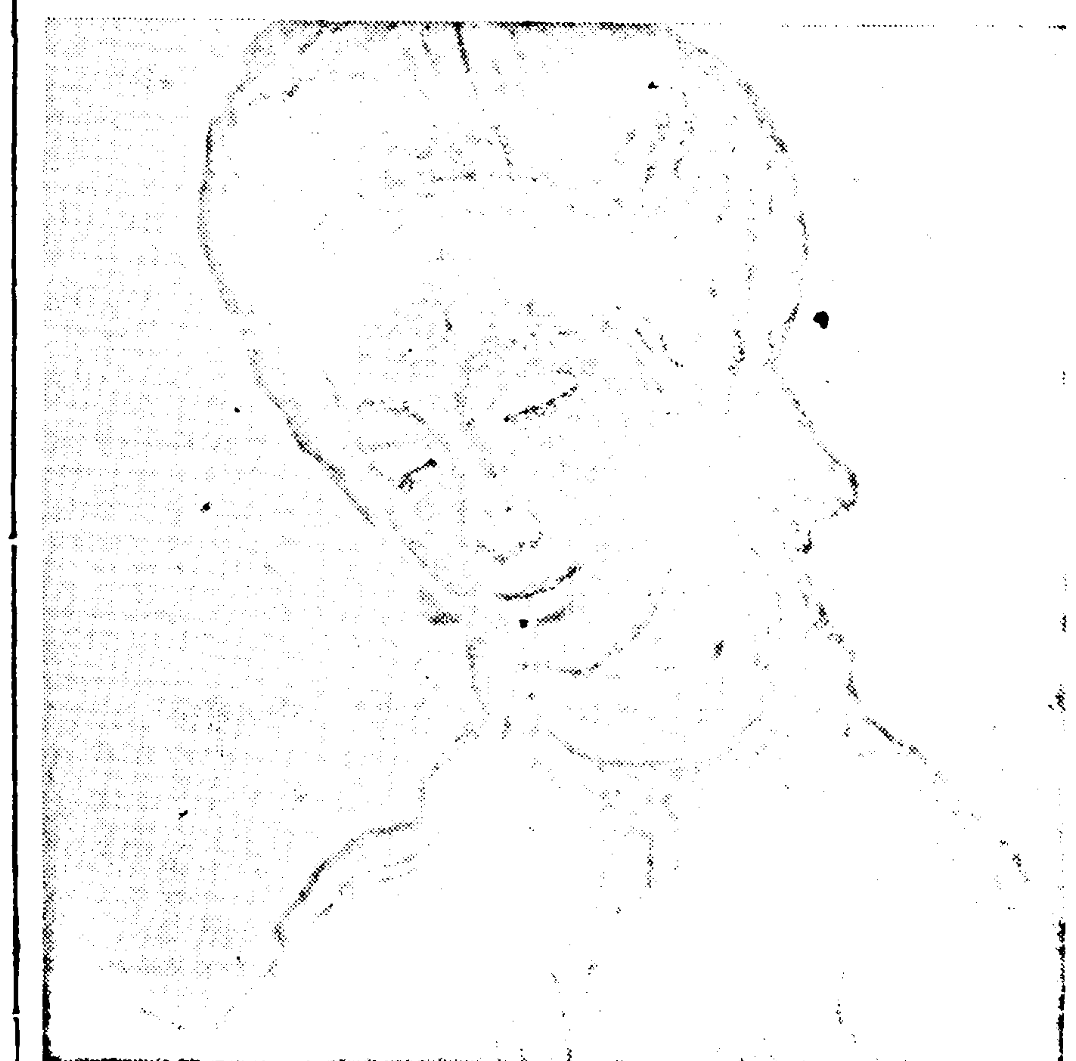
Het is de verdienste van de conservator beeldhouwkunst aan het Rijksmuseum, de heer J. Leeuwenberg, die zich heeft ... op een verdieping van d... onze vroeg-Nederlandse ... de laatste tijd in deze mat... verhelderd is. Hij heeft van beelden, tot dusver ondergebracht in de grote vergaarbak van de Gelders-Rijnlandse kunst, aangetoond, dat zij zuiver Noord-Nederlands waren en deze beelden duidelijk als zodanig geëtiketteerd. In die sfeer van de Gelders-Rijnlandse kunst plachten de Duitsers alles te bergen wat zij voor mogelijk Noord-Nederlands hielden, en de Nederlanders wat zij als zodanig in twijfel trokken. Aan de meerdere zekerheid omtrent deze beelden heeft thans de heer Leeuwenberg een nauwkeurige kennis toegevoegd omtrent een zestal altaren in Lutherse kerken van Noordelijk Noorwegen, die zuiver Noord-Nederlands blijken te zijn: vijf met zekerheid uit Utrecht, één hoogstwaarschijnlijk uit Amsterdam. Zes Nederlandse altaren van vóór de Reformatie in Noorwegen, tot hoog boven de Poolcirkel, terwijl wij er zelf niet één bezitten. Op de grote zomertentoonstelling, welke 28 juni a.s. in het Rijksmuseum geopend wordt, zal tenminste het Leka-altaar te zien zijn.

In zijn publicatie „Een nieuw facet aan de Utrechtse beeldhouwkunst" in „Oud-Holland" van 1955 heeft de heer Leeuwenberg nieuw licht geworpen op een drietal beelden, resp. in het Suermondt-Museum te Aken, het Landesmuseum te Münster en in de kerk te Zyfflich bij Nijmegen, waarvan hij de nauwkeurige verwantschap aantoont met de stenen vrouwenkop in het Aartsbisschoppelijk Museum, het werk van een anoniem beeldhouwer, omstreeks 1500 tot 1530 te Utrecht, die zowel in steen als hout heeft gewerkt. Geattendeerd door dr. Engelstadt te Oslo op de altaren van de z.g. Leka-groep in Lutherse kerkjes op eenzame eilanden langs de Noorse kust, stelde de heer Leeuwenberg een duidelijke overeenkomst vast van het beeldhouwwerk op deze retabels met dat van de Meester van de Utrechtse Vrouwenkop. En op een reis naar Noorwegen, waarvan hij onlangs is teruggekeerd, vond hij bij een studie ter plaatse van deze altaren de onmiskenbare bevestiging.

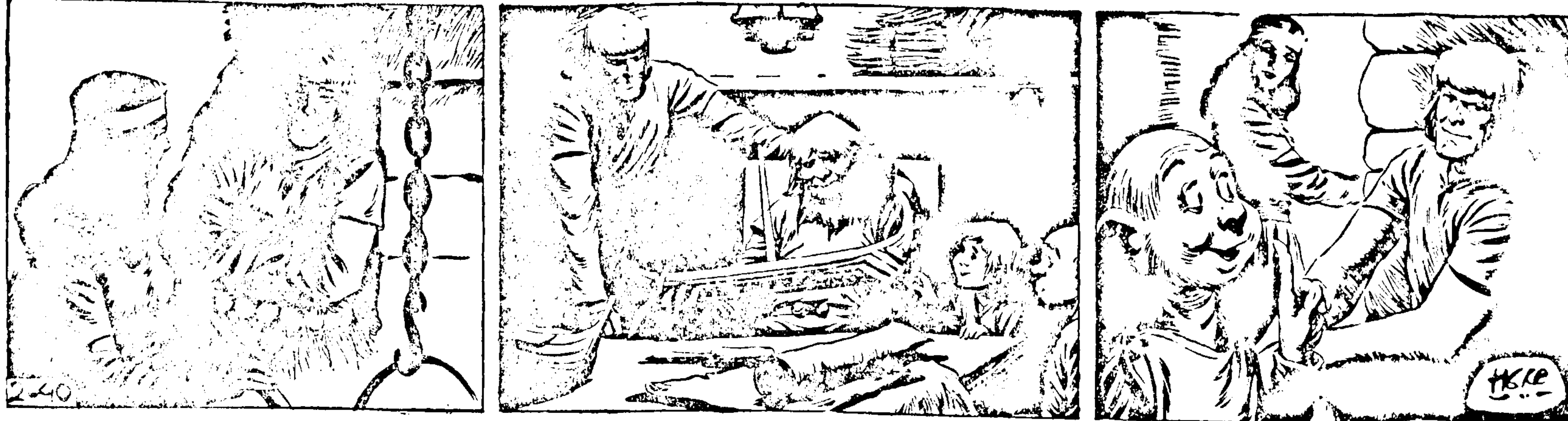
De vijf altaren van de z.g. Leka-groep bevinden zich op, van Noord naar Zuid, de eilanden Hadsel, Röst, Leka, Grip en Örsta. Bij de beelden op deze altaren, die duidelijk onderling verwant zijn, valt onmiddellijk de gelijkenis op met het werk van bovengenoemde Utrechtse Meester. Zij zijn vervaardigd uit samengevoegde planken en kleinere delen, precies als het geval is met de Magdalena-figuur in het Landesmuseum te Münster en het beeld te Aken. Hierdoor werd rugutholling — het middel tegen barsten — overbodig. Ook de luiken van de altaren komen onderling overeen. De ietwat plompe vormgeving van de geschilderde figuren vertoont gelijkenis met die der beelden: hieruit blijkt een nauwe samenwerking tussen schilder en beeldhouwer. Evenals bij de meer bekende Zuid-Nederlandse altaarkasten blijken de luiken van mindere kwaliteit dan de beelden. De stijlkenmerken van de Utrechtse Meester zijn: plompe vormgeving, vermengd zowel met gratie als realisme; meer in detail: de eivormige koppen, de segmentvormige ogen, breed uitstaande neusvleugels, cylindervormige halzen en dubbele kinnen, alsmede een diagonaal omlaag lopende plooi in het gewaad en de vooruitstekende linkerschoen. De nissen van de Noorse altaren vertonen rondbogen zoals o.a. bij het drieluik van de Utrechtse families Pauw-Zass, een reliëf in het Centraal Museum en de in de muur opgenomen altaarkast in de Buurkerk te Utrecht.

De altaren zijn waarschijnlijk door de Bergen-vaarders, die te Amsterdam een eigen kapel in de Oude Kerk bezaten, naar Bergen vervoerd en in deze stapelplaats verhandeld of geruild tegen vis, het belangrijke exportartikel uit het hoge Noorden. Het bezoek van de Bisschop van Nidaros, het huidige Drontheim, in 1517 aan Amsterdam, kan op deze aankoop of levering uit Utrecht van invloed zijn geweest. Een zesde altaar, afkomstig uit de Austevold kirke, thans in het museum te Bergen, is hoogstwaarschijnlijk in Amsterdam vervaardigd, in het begin van de 16e eeuw. De luiken zijn geschilderd in de trant van Jacobus Cornelis van Oostsanen. Uit dit altaar zal een beeld op de tentoonstelling aanwezig zijn.

Detail van Maria Magdalena behorend tot een Amsterdams altaar uit omstreeks 1510 dat zich thans in het museum te Bergen (Noorwegen) bevindt. Dit beeld zal op de a.s. tentoonstelling in het Rijksmuseum te zien zijn.

ERIC DE NOORMAN — DE GROTE BESLISSING

2—40 Na deze woorden van Winonah valt er een enigszins gedrukte stemming in het vertrek. Maar zij wil de stemming niet bederven en begint er gauw overheen te praten.

Zij begeeft zich naar een hoek van het vertrek, waar een grote pot boven het vuur hangt en roert ijverig in het heerlijk ruikende brouwsel. Eric komt er bij staan en kijkt er met plezier naar, met hoeveel kennelijk genoegen Winonah deze bezigheid verricht. „Waar zijn onze mannen allemaal?" vraagt hij. „Svein houdt toezicht op de houtkap", is het antwoord, „maar ze zullen wel gauw komen, opdagen, want het wordt al donker en ook zullen ze wel honger hebben", Een hoge kinderstem klinkt uit het neververtrek en Eric zegt! „Hrulf zit natuurlijk weer bij Cendrach". Hij gaat het kleine vertrek binnen en begroet de oude man, die hem vol trots een prachtig scheepsmodel laat zien. Daar al hun boten vernield zijn, was het zaak eens aan het bouwen van nieuwe te gaan denken. Vol bewondering staan Pum Pum en Hrulf bij de oude scheepsbouwer.

Ook Eric prijst zijn arbeid. „Maar", zegt hij, „naar mijn gevoelen is het, hoewel een mooi, rank schip, iets te fijn van bouw voor een oorlogsboot. Ik geloof, dat we, als we naar Noorwegen gaan, mee zullen hebben aan een model als dit." Hij wijst een ander model aan

Cendracht schudt zachtjes het hoofd. „Dit is het model, dat ik indertijd voor Ragnar de Rode maakte. De schepen zijn erg snel en hiermee heeft die zeeschuimer dan toch maar de hele zee weten te beheersen. Geloof me, een snelle, wendbare boot is meer waard, dan een stevige zware", Na nog enkele opmerkingen met Cendrach te hebben gewisseld, gaat de Noorman naar het woonvertrek terug en zet zich neuriend op een stoel, hetgeen Winonah verstolen doet glimlachen. „Waar zijn Erwin en Axe heen?" vraagt Eric.

Winonah heeft een eigenaardig lachje, als ze zegt: „Die zijn weer op de burcht bij Aranrod, de wapenverzameling bekijken". „Ooo, ja, die wapenverzameling bekijken, jaa", zegt Eric gerekt. Pum Pum die inmiddels ook is binnengekomen, gichelt: „Dat dan wel een reusachtige verzameling zijn, want dat zij doen nou al een paar weken. „Maar", vervolgt het manneke griffelend, „mij begrijpen wel dat best goed! Geleidrond worden door zo mooi en jong dame als Koningin Aranrod".

Intercontinentale luchtreizigers kunnen binnenkort op SCHIPHOL AUTO KOPEN

Nederlandse LUCHTHAVEN wordt enige Europese vliegveld met dergelijke Service

Intercontinentale luchtreizigers, die per K.L.M.-vliegtuig op Schiphol ar[illegible] naar binnenkort direct na aankomst een auto tegen belastingvrije prijs kunnen kopen en met deze auto zonder noemenswaardig opont[illegible]. Deze nieuwe en unieke service is opgezet door de Amerikaanse firma ShipSide, in samenwerking met de K.L.M.

De directeur van ShipSide, de heer M. L. M. Souget (Nederlander van geboorte, maar sinds lang woonachtig in Amerika(heeft vorige week tijdens een persconferentie op Schiphol deze mededelingen gedaan en een inzicht gegeven in de mogelijkheden die hierbij naar voren komen.

De service is bedoeld voor **buiten** Europa woonachtige K.L.M.-passagiers, dus niet voor ingezetenen van landen op het Europese continent. Deze passagiers zullen straks op Schiphol een vestiging van ShipSide vinden, die beschikt over een voorraad van de meest gewilde Europese pernoenauto's. Eind van het jaar wil men ook de D.A.F.-personenauto aan de collectie toevoegen. Bovendien denkt ShipSide motor- en zeilboten, scooters en bromfietsen te gaan leveren, die dan eveneens op Schiphol of aan de kade vóór het vliegveld afgeleverd zullen worden.

De auto's en de andere vervoermiddelen worden tegen fabrieksprijs geleverd, dus vrij van rechten. De betaling moet in dollars geschieden. De benodigde documenten worden door ShipSide kosteloos aan de kopers vertrekt. Met medewerking van de K.N.A.C. worden door ShipSide bij de Nederlandse overheid pogingen in het werk gesteld, om te bereiken dat alle autopapieren **direct** op Schiphol aan de kopers ter beschikking kunnen worden gesteld. Daarbij zijn nog wel enkele technische moeilijkheden op te lossen, maar de bereidheid tot medewerken is groot, met name ook bij het Ministerie van Financien, zodat op een gunstige uitslag gehoopt mag worden.

De Intercontinentale K.L.M.- passagiers kunnen de van ShipSide gekochte auto's na afloop van hun Europese reis naar hun thuisland laten overbrengen; zij moeten daar dan uiteraard invoerrechten betalen, die over het algemeen echter lager zijn dan in de Europese landen, terwijl de Amerikanen bovendien het voordeel hebben, dat zij voor 500 dollar per persoon vrij van rechten in de V.S. mogen invoeren. De ShipSide-auto's kunnen tenslotte ook in Europa van de hand worden gedaan, maar de kopers zullen dan bij hun eigen gouvernement invoerrechten moeten voldoen.

Schiphol blijft het enige Europese vliegveld, waar ShipSide deze dienstverlening instelt. De aantrekkingskracht van onze nationale luchthaven zal daar nog aanzienlijk mee worden opgevoerd, speciaal voor de steeds groter wordende stromen toeristen, die van over de oceaan naar Europa komen.

De belangstelling voor nieuwe project is dan ook groot. Het systeem werkt reeds, althans in zoverre dat de auto's op voorafgaande bestelling worden geleverd, terwijl alle papieren door bemiddeling van de K.N.A.C. binnen enkele dagen dagen in orde worden gemaakt; voor deze service is er al wekelijks toenemende belangstelling. Als straks de auto's volgens een klaar-terwijl-wachtsysteem worden verkocht en afgeleverd, verwacht ShipSide er enkele duizenden per jaar de deur uit te doen.

Tot een veelvoud daarvan denkt de Amerikaanse firma nog te komen, indien een in bewerking zijnd plan doorgang vindt: overwogen wordt namelijk om Amerikanen en Canadezen K.L.M.-reizen naar Europa, inclusief de aankoop van een auto op Schiphol, op afbetaling aan te gaan bieden.

Grote belangstelling voor economie-klasse in het luchtverkeer

Den Haag. — Hoewel de economy klasse nog slechts ruim twee maanden geleden door de K.L.M. op de Noordatlantische route werd ingevoerd. kan thans reeds gezegd worden dat voor deze goedkopere klasse van de zijde van het reizend publiek grote belangstelling belangstelling bestaat. Gedurende de maanden april en mei maakten bijna 10.000 passagiers op de lijnen naar Montreal en New York gebruik van dit lage tarief, hetzij in oostelijke, hetzij in westelijke richting.

Vooral op het traject Amsterdam — Montreal gaat veel belangstelling naar de economy-klasse uit: 80 — 90% van de passagiers naar en van Montreal reizen in deze klasse.

Dat ook op de New York dienst van de K.L.M. bij velen de „economy" klasse populair is, blijkt wel uit de volgende cijfers. Voor de maand juni van dit jaar zijn op het traject New York — Amsterdam in de toeristenklasse, die na de invoering van de economy-klasse aanzienlijk werd ingekrompen en deze nieuwe klasse tezamen 69% meer passagiers geboekt dan vorig jaar in dezelfde maand in uitsluitend de toeristenklasse. De bezetting in deze periode op dit traject zal wat de economy-klasse betreft dan ook tot practisch het maximale stijgen.

Indonesie verzocht Koninklijke Shell werkzaamheden in Borneo te hervatten

Djakarta. — De Indonesische regering heeft de koninklijke shell-groep verzocht de werkzaamheden in Oost-Borneo te hervatten.

Een woordvoerder van de shell verklaarde dat de minister van industrie. dr. Ingkiriwang, de plaatsvervanger van de algemeen vertegenwoordiger van shell-Indonesie, de heer H. Bridges, had ontboden en hem namens de Indonesische regering het voorstel over bracht het werk te hervatten. Het hoofdkantoor van de maatschappij in Londen is van het onderhoud op de hoogte gesteld. De woordvoerder zeide: „Wij zullen graag aan het werk gaan zodra de vereniging van makelaars voor oorlogsschadeverzekeringen bereid is de tankvaart in het gebied te verzekeren.

Het miljoenenbedrijf van de maatschappij in Balikpapan werd eind april tijdelijk gesloten nadat vliegtuigen van de opstandelingen aanvallen hadden gedaan op Britse schepen in de haven.

De Indonesische minister van buitenlandse zaken, Subandrio, zeide vrijdag dat de regering alle Indonesische vliegvelden weer in bezit heeft en dat zich geen bombardementen meer kunnen voordoen. Inmiddels heeft de Indonesische regering de leden van alle buitenlandse vertegenwoordigingen verbonden buiten Java en Borneo te reizen.

Uit Noord-Sumatra wordt gemeld, dat beneden aanvallen doen op rubberondernemingen. Twee Britse administrateurs van ondernemingen in dit gebied zouden naar Medan zijn geevacueerd. —

Grote brand van olie-opslagplaats in Venezuela

Caracas. — Getroffen door de bliksem, vloog op maandag 9 juni jl. een olie-opslagplaats van de Richmond Oil Co., in brand. Met man en macht werd de grote brand bestreden; de aktiviteiten in de olie-raffinaderij moesten worden gestaakt, en na een strijd van ongeveer vier dagen tegen de grote vlammen, die op grote afstand zichtbaar waren, kon worden gezegd, dat de brand overwonnen was.

Het gehele voorraad olie is opgegaan in de vlammen en de schade wordt op ongeveer anderhalf miljoen bolivars geschat. Zelfs aan de omliggende moestuinen werd veel schade veroorzaakt door de roet en rook, afkomstig van de brand.

TOM POES en het Stenenbeen-Probleem

3191 Heer Bommel trad log de danszaal binnen. Zijn looppratertje was in de slaapkamer achtergebleven en nu voelde hij zich plotseling erg alleen in al dat feestgewoel. Dat kwam omdat zijn zware voeten in het geheel niet thuis hoorden.

„Maar komaan", prevelde hij, terwijl er een vastberaden trek op zijn gelaat verscheen, „dansen is heerlijk. Het is goed voor de bloedsomloop — en ik heb er echt zin in".

Zo mompelend hield hij halt voor een alleen zittende dame en maakte een beleefde buiging.

„Mijn naam is Bommel", sprak hij. „U weet wel. Mag ik de eer hebben? ...

Deze vrolijke muziek noodt tot een dansje".

De aangesprokene stond op en volgde hem naar de dansvloer.

„Bent u hier ook voor een kuur, meneer Bommel?" vroeg ze, een onzekere blik op zijn moeilijke voeten werpend.

„Och", zei heer Ollie, „ja en nee. Ik had de laatste tijd wat last van vermarmering. Men kan dat zo hebben als heer zijnde. Maar nu gaat het veel beter. Op het denken komt het aan, ziet u? Wanneer men denkt: Wat voel ik me prettig licht, dan danst men als een veertje".

Hij wiegde het bovenlichaam op de maat van de muziek heen en weer en zette toen een sierlijke danspas in.

Doch het gewicht van zijn stenen benen speelde hem parten en daardoor stampte hij met grote nadruk op de tene van de dame. Deze sprong met een luide gil de hoogte in — en daardoor verloor heer Ollie het evenwicht.

Wankelde bonkte hij achteruit, terwijl de dansers door dit vreemd gebeuren uit elkander stoven en met witte gelaten naar de kuurgast staarden.

Deze maakte nog enige dreunende schreden, doch toen bleek, dat de dansvloer tegen dit geweld niet bestand was.

Krakend spleet het fraaie parket uiteen — toen zakte de lijder door de grond......

Roep der ruimten

Een Nederlandse emigratieroman

[illegible]oor [illegible]irk van [illegible]en Brink

[illegible]0

Het was voorbij.
Ik zuchtte diep, alsof er een stalen band was ge[illegible]apt, die al die tijd mijn borst had omkneld.
Maar toen ik opstond om naar beneden te gaan, [illegible]erd mijn aandacht getrokken door een roodachtig [illegible]hij[illegible]l, dat afstak tegen de donkere hemel. Het [illegible]hijnsel werd snel helderder en scheen omkranst [illegible]or dikke rookwolken.
Met ingehouden adem bleef ik een ogenblik staan. God!
Het was ergens ingeslagen!
Ik holde de trap af naar beneden.

De bliksem was ingeslagen bij Van Berkel, een [illegible]eie driehonderd meter voorbij de kerk.
Van Berkel werd gerekend tot de grootste boeren [illegible]n ons dorp. Wat dit betekent is niet gemakkelijk [illegible]t te leggen. Het begrip stand is onder boeren veel [illegible] veel fijner ontwikkeld dan onder burgers, omdat [illegible]t geheel met de traditie verweven is. Hoe dan ook, [illegible]n Berkel was een boer van de deftige stand.
Vóór de oorlog had hij veel geld uitstaan onder [illegible]leinere boeren, waardoor hij een machtspositie [illegible]kleedde. Maar tijdens de oorlog veranderde dat: [illegible]lfs het armste keuterboertje was in staat, zijn [illegible]ulden tot de laatste cent af te doen. In feite was [illegible]n Berkel dus al zijn vroegere zeggingsmacht [illegible]jt maar men bejegende hem nog altijd met een [illegible]worteld ontzag.

Ofschoon de boer maar één dochter had, Marie, wilde hij van zijn grondbezit geen bunder verkopen, niet verpachten zelfs. Het was niet bepaald gierigheid; het was veeleer heerszucht. Van de machtslust doet men niet gemakkelijk afstand.

Met tegenzin had Van Berkel de boeren ontvan[illegible]n, die hun schulden kwamen aflossen, en zich dus financieel onafhankelijk van hem maakten. Wat hij behouden kòn, zijn grond, behield hij met al de taaiheid, waartoe een dergelijk man in staat is.

„Wie op mijn bedrijf wil komen werken is welkom," placht hij te zeggen, „ik betaal een goed loon uit, maar verkopen doe ik geen bunder."

Het was waar: Van Berkel betaalde lonen uit, die geen ander betalen kon. Daarom had hij nooit gebrek aan werkkrachten, al was hij een verre van gemakkelijk heer. Daartegenover werd algemeen beweerd, dat Van Berkel op zijn bedrijf jaarlijks toegaf.

Toen ik bij de brand arriveerde, waren de eerste reddingspogingen al in volle gang.

Loeiend krulden de vlammen langs het rieten dak. De windvlagen veegden telkens wolken van vonken en rook op. Dan werden de vlammen een ogenblik gedoofd, maar ze kropen hardnekkig weer onder de rook uit en begonnen opnieuw aan het riet te vreten. Het geknetter van het riet en het loeien van de vlammen werd ondersteund door het gerommel van de afdrijvende onweersbui.

Een brand bij avond heeft iets onwezenlijks, iets van een afschuwelijk toneelspel, waarin de natuurelementen een rol spelen en waarbij de mensen optreden als figuranten: zij zijn allen in actie, maar wat zij doen, schijnt allemaal even overbodig te zijn.

Ik gooide mijn fiets tegen een boom en begon te werken.

„Eerst de dingen van waarde," dacht ik.

Zo schenen ook de overige aanwezigen er over te denken, alleen meenden zij blijkbaar, dat slechts zware voorwerpen waardevol kunnen zijn. Het is opmerkelijk, dat een gejaagd mens, die gedreven wordt door de gedachte, dat er gesjouwd moet worden, en dat iedere verloren minuut geld kost, zwáár werk wil verrichten. Ik heb het meegemaakt tijdens een brand, dat zes mannen een kwartier lang werk hadden om een kolenfornuis door een bovenraam naar buiten te werken, en het vervolgens op de straatstenen in duizend stukken te laten vallen. Deze stukken waren de enige voorwerpen die uit de brand werden gered, en men heeft alle krachten moeten inspannen om te bewerken, dat de zes sjouwers zèlf uit het vuur werden gered.

Zo ook hier.

Een antiek eikenhouten kabinet lag op zijn kant in de draai van deur en gang. Het kon niet meer voor- of achteruit en was gedoemd te verbranden.

Met hangend hoofd stond het paard naast een boom en staarde misnoegd in de vlammen. De in allerijl losgelaten varkens sprongen huppelend rond, terwijl ze uit de kelder van hun binnenste verschillende geluiden losmaakten, die men niet nader omschrijven kan, maar die ongetwijfeld behoren tot het meest ongegeneerde wat de natuur ooit heeft voortgebracht.

Met een arm vol linnengoed rende ik tegen Marie van Berkel op.

„Geef maar hier," zei ze kalm.

Een enkel moment, misschien een halve seconde, keek ik het meisje aan. Ze was klein, maar stevig van stuk. Haar verwaaide haren leken bleekgroen in het dansende licht van de vlammen. Het was een momentopname, die als het ware in mijn geheugen geëtst werd.

Met een natte zakdoek voor de mond snelde ik terug naar de brandende woning, zoekend naar rookvrije kanalen.

Marie van Berkel.

Was zij in deze warboel niet de enige, die doelbewust scheen te werken?

Toen ik hoestend en proestend terugkwam met een nieuwe voorraad linnengoed, was ze bezig de kleren op te vouwen, die overal verspreid lagen. Vervolgens stapelde ze die netjes in de laden van een kast, die zeven mannen na veel halsbrekend werk door het keukenraam naar buiten hadden geperst.

(Wordt vervolgd)

EUROPOORT Rotterdams nieuwe toegang tot de zee

Olievaten, symbolen van wat de toekomst in west-Rozenburg brengen zal: supertankers en olie-overslag. De draglines hebben officieus al het nodige zand verplaatst.

(Van een medewerker in Nederland)

Men wrijft zijn ogen uit. Terwijl honderden arbeiders nog vele maanden bezig zullen zijn met de voltooiing van Rotterdams derde petroleumhaven in het Botlekgebied, een onderneming waarover destijds heel Nederland zich verbaasde, is de rusteloze Maasstad al weer druk aan de gang met een nog grotere havenuitbreiding: Europoort. Onlangs heeft minister-president dr. W. Drees ergens midden in het malse Rozenburgse groen het sein tot de aanval gegeven. Draglines hebben meteen hun tanden in de weke grond gebeten. Behalve de kostelijke aarde van het eiland moet er ook nog een erfenis van de Duitse bezetting worden opgeruimd: ongeveer 250 bunkers, stomme herinneringen aan de illusie van een Herrenvolk. Eerst zullen deze stenen blokken uit de bodem moeten worden gewrikt, voordat het grote werk eigenlijk kan beginnen. Het grote werk om een haven te bouwen, die supertankers kan ontvangen tot een waterverplaatsing van 65.000 ton, om een hoogovenbedrijf annex staalfabriek en walserij te herbergen en om Rotterdam eindelijk een strategische positie te verzekeren zo dicht mogelijk bij de zee. De voorgeschiedenis tot het plan-Europoort is uitzonderlijk kort.

De voorgeschiedenis tot het plan Europoort is uitzonderlijk kort. De eerste serieuze plannen dateren van 1956. Ze waren het gevolg van al eerder, terloops uitgesproken denkbeelden. Reeds bij die geruchten immers omtrent de mogelijkheden, die de kop van het eiland Rozenburg zou bieden, spitsten enkele belanghebbenden de oren. En zij vroegen Rotterdam, wat er van de fluisteringen waar was en verklaarden zich van ganser harte aanbevolen voor een plaatsje onder de zon. Toen bleek, dat er van hooggeachte zijde veel interesse voor bestond, vatte het gemeentebestuur de embryonale plannen met de meeste spoed ter hand en liet de havendienst, in samenwerking met de dienst gemeentewerken, uiteraard ook in overleg met rijk en provincie, de eerste tekeningen ontwerpen. Daarbij werden alle betrokkenen nog gestimuleerd door de duidelijk waarneembare tendens in de scheepvaartwereld om met steeds volumineuzere, meer diepgang hebbende, eenheden in de vaart te komen, met name voor het olie- en ertstransport. In heel Europa was nog nergens een geschikte ontvangstgelegenheid te vinden voor supertankers en de gedachte, dat Rozenburg de eerste en wellicht voorlopig enige haven in dit werelddeel zou zijn waar dergelijke kolossen zonder hindernis konden binnenvaren, was uitermate aantrekkelijk. Zo vuurden de partijen elkaar aan en trad Rotterdam in november 1957 met het vrijwel afgeronde plan Europoort in de openbaarheid. Europoort. Een naam, die past in deze tijd van Euromarkt, Euratom, Euroklok en wat al niet. De omvang van het werk in aanmerking genomen kan men hem ook niet pretentieus noemen. Het is bovendien een Nederlands woord, in tegenstelling met Europort, zoals sommigen voorstaan De naam van zijn vierde petroleumhaven dankt Rotterdam aan zijn economisch adviseur, dr. G. van der Wal, die vanouds met de stad nauwe relaties onderhoudt. De snelle groei die het plan op papier doormaakte, blijkt duidelijk uit twee kaartjes, een van 1956 en een van een jaar later. In die tussentijd speelde zich het touwtrekken af tussen Rotterdam en Wilhelmshafen om de pijplijn uit het Roergebied. De Esso-Duitsland bepaalde tenslotte zijn keus op Wilhelmshafen, **iets wat de** Maasstad wat moeilijk heeft kunnen verwerken, maar de Shell troostte Rotterdam door een optie op de westpunt van Rozenburg te vragen van 100 hectare grond. Esso en Caltex toonden trouwens ook veel belangstelling. Daarbij voegde zich nog de Stichting Staalstudie, die de mogelijkheden onderzocht om in Nederland een tweede hoogovenbedrijf te stichten en daartoe al eerder het oog gericht had op de westhoek van Rozenburg. Bovendien nog enkele grote Nederlandse werven, die de oprichting van een reparatiebedrijf voorbereiden voor zeer grote schepen. Onder de druk van deze belangstelling onderging het wordingsproces nieuwe impulsen. Het resultaat zoals dat dan eind vorig jaar het licht der publiciteit kreeg te verdragen, was een vernuftig complex van een zee- en een binnenhaven. Een zeehaven van drie kilometer lengte, aangetakt op de Nieuwe Waterweg tegenover Hoek van Holland en een binnenhaven van ongeveer dezelfde lengte, die voorlopig uit zal monden op de Brielse Maas, maar later in verbinding wordt gebracht met een kanaal dat Rozenburg parallel aan de Waterweg zal doorsnijden. Tussen de beide havens, die zout en zoet water, zeeschepen en binnenschepen, van elkaar gescheiden houden, zullen uitgestrekte terreinen plaats bieden aan overslag van olie en ertsen en aan industrieën die op diep vaarwater zijn aangewezen.

Ten westen van de binnenhaven is een groot gebied gereserveerd voor een hoogoven- en staalbedrijf. De voorbereiding van deze basisindustrie voltrekt zich in alle stilte, doch het lijdt geen twijfel of achter de schermen heerst een grote beweeglijkheid. Het streven is erop gericht om direct nadat de Europoort in haar hengsels hangt, met de opbouw van een geïntegreerd hoogoven-, staal- en walsbedrijf te beginnen. Krupp ontwerpt de ene tekening na de andere om tot een zo verantwoord mogelijke opzet te komen. Deze Duitse onderneming zal namelijk de diverse installaties leveren en haar technische „know how" ter beschikking stellen bij de bouw van dit kapitaal-intensieve bedrijf. Voorlopig ligt een capaciteit van 300.000 ton Thomasstaal per jaar in de bedoeling, eventueel tot 1 miljoen ton op te voeren. Men moet rekening houden met een investering van rond 300 miljoen gulden, een bedrag dat de Nederlandse bedrijven, die in het curatorium van de Staalstudiestichting zijn vertegenwoordigd, nimmer uit eigen middelen kunnen opbrengen.

In het bestuur hebben o.a. de gemeente Rotterdam, de Rotterdamsche, Amsterdamsche en Twentsche Bank, de Rotterdamse Kamer van Koophandel en enkele staaldraadindustrieën zitting, alsmede de Hoogovens te IJmuiden, voor wie het bedrijf op Rozenburg niet zozeer een concurrerend als wel een aanvullend karakter krijgt. Wanneer inderdaad de eerste paal in 1959 de weke Rozenburgse grond zou doorboren, kan het indrukwekkende plan ten westen van de binnenhaven in 1962 zijn verwerkelijkt.

Nog honderden bunkers vormen een barrière voor de Europoort.

Noord-Atlantische Oceaan drukst bevlogen luchtroute

Den Haag. In 1957 werden door vliegtuigen van 14 landen in totaal 28.629 vluchten in één richting over de Atlantische Oceaan, ten Noorden van 40° N.B., gemaakt. Nederland was het land dat ná de Verenigde Staten de meeste vluchten op 's werelds drukstbevlogen luchtroute voor haar rekening nam, nl. 2.839 of bijna 10% van het totale aantal.

Deze cijfers werden één dezer dagen gepubliceerd door de I.C.A.O., de internationale organisatie van landen die betrokken zijn bij de burgerluchtvaart. In 1956 werden door de Nederlandse luchtvaartmaatschappij 2.554 vluchten op dit traject uitgevoerd. De toename in het afgelopen jaar ten opzichte van 1956 bedroeg dus 11%.

Voor 1958 wordt een verdere stijging van het aantal K.L.M.-vluchten op deze route verwacht. Het ziet er naar uit dat de stijging dit jaar ca. 13% zal bedragen, zodat in 1958 door de K.L.M. rond 3.200 vluchten over het noordelijk gedeelte van de Atlantische Oceaan zullen worden gemaakt.

Minister CALS stelt voor:

Met gymnasium A naar de medische faculteit

De bevoegdheden, verbonden aan het diploma gymnasium A, zullen worden uitgebreid. In aanvulling op het wetsontwerp, dat de universitaire studies aan de faculteiten der rechtsgeleerdheid en der Letteren en Wijsbegeerte openstelt voor bezitters van een diploma Gymnasium B. heeft Minister Cals nu voorgesteld aan het diploma Gymnasium A de bevoegheid te verbinden tot het afleggen van examens aan de medische faculteiten. Hieraan is echter de beperking verbonden dat zij, die van deze nieuwe bevoegdheid gebruik willen maken, eerst een voortentamen moeten afleggen in de vakken Natuurkunde, Scheikunde en Biologie.

Het voorstel van Minister Cals vond zijn aanleiding in de grote aandrang, die vanuit de Tweede Kamer op de Bewindsman was uitgeoefend. De Minister zegt hierover, dat hij zich door deze sterke aandrang gerechtigd kan achten een Nota van Wijzigingen in te dienen, waarvan de inhoud overeenkomt met zijn oorspronkelijk voorstel aan de Universiteiten. Een van de bezwaren, die waren aangevoerd tegen de uitbreiding van de bevoegdheden voor bezitters van het B-diploma, was dat nu studenten met een slechts gebrekkige of zelfs gedeeltelijk onvoldoende kennis vàn de oude talen, zouden worden toegelaten tot de faculteit der letteren en wijsbegeerte. O.m. was er een voorstel gedaan om die toelating slechts te verlenen aan hen, die zowel voor Griekse als Latijn op hun eindexamen een voldoende hadden behaald. De minister brengt daartegen in, dat dit de invoering van een „Gekwalificeerd eindexamen" zou betekenen, een novum in onze onderwijswetgeving. De Bewindsman is ook van mening, dat men van de mogelijkheid — in een ander wetsontwerp voorgesteld — om op het eindexamen vrijstelling te geven van het vak Grieks of Latijn geen verarming van de klassieke opleiding heeft te vrezen. Immers die vrijstelling wordt slechts gegeven, als er bij het laatste overgangsexamen door de leerling in dat vak een 7 behaald.

Bovendien blijft ook voor deze leerling gelden, dat hij of voor Grieks of voor Latijn een voldoende op het eindexamen moet hebben. Hij zal dus van de mogelijke vrijstelling geen gebruik maken, als hij niet zeker weet, dat hij voor het andere vak minstens een 6 haalt. De Minister is dan ook van oordeel, dat zijn voorstel geen verzwakking van de toelatingseisen tot de geesteswetenschappelijke faculteiten zal betekenen.

Van de ASU - Sportweek

Colombiaanse dames verslaan Arubaanse basketball-selectie

Oranjestad. — Op de vierde dag van de ASU Sport-olympiade stond wederom een internationale ontmoeting op het programma; dit keer het Colombiaanse dames-basketballteam van Ras, tegen de Arubaanse selektie.

Ook voor dit gebeuren, dat plaats vond op het Aruba Juniors-terrein, bestond verheugend grote belangstelling. In de eerste twee „quarters" ging de strijd vrij gelijk op. Daarna echter wisten de gasten door snelle aanvallen en goede „passes" de Arubaanse defensie te doorboren en werd de druk op de lokale korf te groot. Vooral de Colombiaanse Ligia Facio was goed op dreef en scoorde niet minder dan 15 keer. Met 29—10 moesten de Arubaanse meisjes in de Colombiaansen de meerderen erkennen. Van Aruba was Isidora Kock de beste met zes punten. Toch kon niet worden gesproken van een klasseverschil. De Arubaanse meisjes waren kennelijk al te zeer onder de indruk van de tegenstanders. Zij speelden daardor te nerveus en ongewild steeds weer in handen van de Colombiaansen.

Scheidsrechters waren Walter Wong en Jessie d'Arnault. Scorekeeper, als steeds, Frank Estrada, en time-keeper frère Theodorus.

Kampioenen verslaan Stars

In de heren A-klasse-wedstrijd versloegen de kampioenen van Aruba, Aruba Juniors, de sub-kampioenen, N.W.I. Stars, met 47—29. De wedstrijd begon wat traag, maar al spoedig kwam Aruba Jrs op dreef en wist het door goed samenspel en zuiver schieten — vooral van Leo Rodriguez, Remi Zaandam en Gochie Brion — de stand buiten het bereik van de Star-jongens te brengen. De Stars, daarentegen, lieten vele goede kansen ongebruikt voorbij gaan. Aruba Jrs won met 47—29. Hoogste scorers waren: L. Rodriguez (11), Gochi Brion (10) en Zaandam (10). Voor de Stars was Janny Brokke de beste met 6 punten.

Programma Sport Olympiade

Oranjestad. — Het programma van de Sport Olympiade voor heden en morgen luidt als vogt:

Dinsdag: 19.30 uur: Aruba Juniors-terrein: Basketball heren Aruba tegen Lago; 20.30 uur: Basketball dames Lago — Ras van Colombia; 10.30 uur: Lago Sport Park: wielrennen en atletiek.

Woensdag: 20 uur: Wilhelminastadion: Baseballwedstrijd Oranjestad — San Nicolas.

Venezolaanse wielrenners gearriveerd

Oranjestad. — Gistermorgen arriveerden uit Venezuela vijf wielrenners, te weten: Felipe Benoto, leider van het team; Teodoor Domingo, Giovani Benoto, Ramon Rafael Reyes, Simon Rodriguez, Herman Montez. De heren begonnen gisteravond in het Lago SportPark reeds met de training. Aan de wedstrijden, die vanavond worden gehouden, wordt deelgenomen door renners uit Trinidad, Venezuela, Curaçao en Aruba.

Oudermiddag in Pieter Boerschool

Oranjestad. — Donderdag as. wordt in de Pieter Boerschool een oudermiddag gehouden. De ouders zullen van half tot zes uur gelegenheid hebben met het onderwijzend personeel te spreken over de vorderingen van hun kinderen.

Uit Politierapporten

Oranjestad. — Door Basilio Martinez van de Boerhaavestraat werd op het politiebureau een door hem gevonden portemonnaie gedeponeerd. De rood plastic portemonnaie werd in de omgeving van het Postkantoor gevonden.

— Twee knapen, 12 en 13 jaar, hadden een leuk spelletje bedacht. Zij slogen flessen stuk en braadden met de scherven de weg bij de Franse Pas, over een lengte van ongeveer 50 meter. De politie speelde mede. Onder officieel toezicht mochten de knapen de weg weer nauwkeurig en netjes schoon vegen.

— Het niet verlenen van de voorgeschreven voorrang veroorzaakte op de hoek van de Emma- en Emanstraat een autobotsing. De onvoorzichtige chauffeur liep een verwonding aan het voorhoofd op en moest naar het Lago-hospitaal worden overgebracht. De schade was aanzienlijk.

— Verdacht van diefstal uit een winkeltje op Juana Morto, werd een man aangehouden en ingesloten. Tevoren was aangifte gedaan door de bejaarde eigenaren van het winkeltje.

— Een zeeman stal uit een toeristenwinkel een tas. De man mocht, nadat door het schip borgtocht was gestort, weer aan boord gaan en vertrekken.

Bestuurs- en Oliestad speelden gelijk

Oranjestad. — De in Club Suriname gehouden canasta-wedstrijd tussen clubleden van San Nicolas en Oranjestad, gaven de volgende resultaten te zien:

Op 26 mei won San Nicolas met 34—14, en op 22 juni won Oranjestad met 24—18. Inzet was de wisselbeker.

De persoonlijke prijzen voor de hoogste scores gingen naar de familie H. Sno—Rijsdijk van Oranjestad met 5315 punten en naar E. Goedhoop—J. Shew van San Nicolas met 2040 punten.

Aanbestedingen

Oranjestad. — Voor het restaureren van het exterieur van de loodsen 1, 2 en 3 aan de L. G. Smithboulevard, werd gistermorgen ten kantore van D.O.W. en in het openbaar als volgt ingeschreven: Bouwmaatschappij Aruba ƒ 2300,—; Bohama ƒ 26000,—.

Voor het bouwen van twee leslokalen bij de Abraham de Veerschool te San Nicolas werd ingeschreven door Marcial G. Tromp voor ƒ 29.770,—; de Bouwmaatschappij Aruba voor ƒ 33.600,— en door Bohama ƒ 33.850,—.

De gunning werd, als gebruikelijk, aangehouden.

Met diep leedwezen maken wij hierbij het overlijden bekend van onze lieve moeder, behuwdmoeder en grootmoeder

Mevrouw Virginia A. Conquet,

Weduwe van de Heer Carl Magnus Neümann Quast
in de ouderdom van 74 jaar.

Aruba
— 24 juni 1958.
Curaçao

J. R. Quast en familie
J. C. Quast en familie
A. C. Quast en familie
O. Arends en familie

De teraardebestelling zal plaatsvinden hedenmiddag om 4.30 uur vanaf het sterfhuis, Beatrixstraat 24, Oranjestad, Aruba, naar de R.K. Begraafplaats, aldaar.

OPENBARE INSCHRIJVING

Het Hoofd van de Watervoorzieningsdienst, Aruba, verzoekt prijsopgave voor de levering van:

Gegalvaniseerd ijzeren buizen

Aanbiedingen in te dienen vóór 14 juli 1958 desvoormiddags 9.30 ten kantore van bovengenoemde dienst aan de Concessielaan, waar tevens de voorwaarden voor levering verkrijgbaar zijn.

Een van de aardigste groepen in he bonte defilé, ter opening van de ASU-sport-olympiade, was die van Club Caribe. Daar werden de sport lui voorafgegaan door deze Indianen groep.

STATEN vergadering

Vervolg van pag. 1)

mijn te ontbinden en nieuwe verkiezingen uit te schrijven.

IV. De motie ter kennis te brengen van:

De Regering van de Nederlandse Antillen

De Gouverneur van de Nederlandse Antillen als Koninkrijksorgaan en telegrafisch aan:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen

De Regering van Nederland

De Staten Generaal

De Regering van Suriname

De Staten van Suriname

en gaan over tot de orde van de dag.

w.g. J. A. O. BIKKER
J. R. L. BEAUJON
J. GEERMAN
H. LOPEZ

De heer Geerman motiveerde hierna zijn stem voor de motie. Hij waarschuwde het volk van de Antillen geen verantwoordelijkheid op zich te nemen alvorens is vastgesteld, dat het land werkelijk autonoom is. Hij dankte de regering voor haar houding in deze principiële kwestie.

De heer Croes zeide, dat thans een belangrijk kruispunt bereikt is in de verhouding tussen de drie Rijksdelen. Hij stelde de vraag of de Antillen werkelijk baas zijn in eigen huis. Volgens spreker moet deze vraag ontkennend worden beantwoord. Het Statuut dreigt een wassen neus te worden.

De heer Debrot zeide dat een dergelijk vraagstuk onmogelijk is. Daarom wilde spreker alleen een verklaring afleggen. Het moment om over deze zaken te spreken is zeer ongelukkig. Een en ander staat ook sterk onder de invloed der a.s. verkiezingen.

Reeds een jaar geleden zag men dit allemaal uitkomen. Er zijn principiële en tactische fouten gemaakt. Het gaat niet meer over een journalist, die iets verkeerds geschreven heeft, maar om onze verhouding tot het Koninkrijk. Ik wens aan de afbraak van het koninkrijk niet mede te werken. Het Statuut dient in onderling overleg geïnterpreteerd te worden. De huidige actie is schadelijk voor de Antillen en het koninkrijk. Spreker legde daarna de volgende verklaring af.

1. De onvoorwaardelijke handhaving der staatkundige historische en culturele banden van de Antillen met het Koninkrijk is essentieel.
2. De in het Koninkrijk heersende en in het Statuut verankerde beginselen van vrijheid, rechtszekerheid en gelijkwaardigheid der delen zijn essentieel voor de reële eenheid van het Koninkrijk.
3. Teneinde het sub 1 en 2 gestelde te behouden en te verwerkelijken is het noodzakelijk bovenaangehaalde beginselen op gelijke wijze toe te passen in alle drie delen.
4. Terwille van de juiste interpretatie en toepassing van het een en ander dient er toezicht te zijn door een onafhankelijk Koninkrijksorgaan.
5. Het herstel van de goede verstandhouding en het onderling vertrouwen der delen is noodzakelijk en zal de primaire taak van de nieuwe Staten en Regering zijn.
6. De rechtspositie van Nederlanders dient in alle delen van het Koninkrijk op gelijke wijze te worden geregeld in dien zin dat de rijkseenheidsgedachte geëffectueerd wordt en gewaarborgd.
7. De onafhankelijkheid der Rechterlijke Macht, de integriteit van Regering en ambtenaren dienen onder alle omstandigheden te worden gewaarborgd en afgedwongen.

De vergadering duurt voort.

De heer BESANCON K.L.M. Directeur, naar Curacao

4 Juli as. zal de heer F. Besancon, direkteur produktie der KLM in Nederland, op Curaçao aankomen voor een bespreking met de plaatselijke direkteur, de heer C. C. Steensma.

De heer Besançon heeft een bezoek gebracht aan de Douglas- en de Lockheed-fabrieken in Burbank en Santa Monica in verband met de aflevering van de nieuwe KLM-Douglas DC-8. Ook voor de in het volgend jaar te leveren Lockheed Electra prop jet. Hiermede heeft dan de gehele KLM-direktie uit Nederland, die steeds meer belangstelling voor Curaçao toont, thans Curaçao bezocht.

Brusselse Expo volgend jaar ook nog te bezichtigen ?

Brussel. — Op de expo in Brussel lopen geruchten, dat op het ogenblik wordt overwogen om de wereldtentoonstelling gedurende de maanden mei, juni en juli van het volgend jaar weer open te stellen. De expo zou wellswaar in oktober gesloten worden, doch tijdens genoemde maanden van het volgend jaar weer te bezoeken zijn. Er wordt momenteel een studie gemaakt van de organisatorische problemen, die met deze heropening verband houden.

De aanleiding tot het plan zou gelegen zijn in het feit, dat de toeloop tot nu toe de verwachtingen verre heeft overtroffen. Men houdt er rekening mee, dat deze belangstelling uit alle delen van de wereld onverminderd zal voortduren, zodat er ook na oktober nog vele miljoenen, die de expo niet hebben gezien, daartoe nog graag de gelegenheid zouden benutten.

Er doen zich verschillende problemen voor, die bij een verwezenlijking van het plan om een oplossing vragen. Een van de belangrijkste is, dat verschillende paviljoens reeds bindende afspraken hebben gemaakt voor de afbraak van hun stands en in de onmogelijkheid verkeren om hun verblijf te verlengen ofwel in het komende jaar te herhalen. Mocht het zover komen, dat de expo het volgend jaar nog eens acte de présence geeft, dan zouden de paviljoens van de grote landen een reorganisatie ondergaan.

Dit betekent, dat bijvoorbeeld landen als Amerika en Rusland wat betreft het interieur gedeeltelijk een ander aspect zouden krijgen en de kans hebben om nieuwe culturele en industriele aspecten op de voorgrond te plaatsen.

Japanse firma zou Rolliflex 4x4 hebben gecopieerd

New York. — Bij het federale hof te New York is een aanklacht ingediend tegen een Japanse onderneming, de Yashima Optical Independent Company Ltd. die ervan wordt beschuldigd een Duits type camera, de Rolliflex 4 x 4, te hebben gecopieerd en op de markt gebracht.

De aanklacht is afkomstig van de Burleigh Brooks Inc., een New Yorkse groot- en kleinhandelsonderneming in fototoestellen. Een gelijkluidende aanklacht is ingediend door de Duitse producent, Franke en Heidecke.

Geen vermindering van de spanning tussen Oost en West volgens DULLES

Caracas. — Bij verschillende gelegenheden hebben de vertegenwoordigers van de diverse olie-maatschappijen aangekondigd, dat men zich in Venezuela niet ongerust behoeft te maken omtrent de geruchten van olie-restricties in de Ver. Staten van Noord-Amerika. De maatschappijen in Venezuela hebben hun aktiviteiten niet verminderd en zijn ook niet van plan zulks te doen. Een hoge functionaris van de Creole Petroleum Corp. is verleden week naar Amerika vertrokken om daarna door te reizen naar Europa op zoek naar nieuwe markt voor de Venezolaanse olie.

Geen uitstel rassenscheiding te Little Rock

Washington. — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, John Foster, heeft in een gesprek met de Canadese radio omroep gezegd, dat hij weinig hoop heeft op een vermindering van de spanning tussen Oost en West. De Sowjets hebben er volgens hem nog geen blijk van gegeven, dat zij zulks wensen. Zij wilden nog steeds de wereld beheersen.

Dulles verklaarde dat het Chinees-Russisch blok van een militair op een politiek-economisch offensief is overgegaan en dat het westen eveneens zijn taktiek moet wijzigen.

Rapport van Commissie H.O.:

Universiteit met vijf faculteiten te ROTTERDAM

De Commissie Hoger Onderwijs te Rotterdam is met haar rapport gereed gekomen en zal het dezer dagen aan het Gemeentebestuur van Rotterdam aanbieden. De hoofdpunten uit dit rapport, dat aan B. en W. op zijn verzoek ter suggestie wordt aangeboden, zijn een theologische faculteit, een opleiding voor tandartsen en op zijn minst een faculteit voor letteren en wijsbegeerte en voor wis- en natuurkunde. Reeds zijn twee faculteiten, die voor theologie en voor de exakte wetenschappen, uitgebreidere verslagen samengesteld.

Interessant en voor Nederland nog een unicum is wat men gedacht heeft als theologische faculteit. Eigenlijk zijn het er twee: één voor R.K. en één voor Protestantse theologie. Ze moeten zelfstandig zijn maar toch zeer nauw samenwerken. In Duitsland kent men dit systeem wel. Het heeft dit grote voordeel, dat beide groepen zielzorgers, priesters en predikanten, hun opleiding ontvangen in de nabijheid van het maatschappelijke leven. Met de katholieke autoriteiten is nog geen officieel kontakt opgenomen. Het idee vindt echter grote bijval in oecumenische kringen.

Het is verder gebleken, dat de tandheelkundige opleidingen in Utrecht en Groningen niet voldoende zijn. Men heeft deze kwestie afzonderlijk bestudeerd, omdat de regeling van het Klinisch Hoger Onderwijs in Rotterdam nog niet is gereed gekomen en men dus nog weinig zeggen kan over een medische faculteit.

Typerend voor het internationaal georiënteerde Rotterdam is wat men gedacht heeft i.v.m. de faculteit voor letteren en wijsbegeerte. Hier zou alle aandacht besteed moeten worden aan de bestudering van de werelddelen. „Amerikanistiek" is reeds een bestaand bijval in Amsterdam. In Rotterdam zou men dit kunnen verveelvoudigen: men denkt aan de vakken: geschiedenis, sociale geografie, sociologie, recht, economie en letterkunde. Dit zou tevens kunnen gelden voor Midden- en Zuid-Amerika, Afrika en de Pacific. Azië heeft men buiten beschouwing gelaten, in verband met de elders reeds bestaande studie-gelegenheden en leerstoelen.

Belangrijk is, dat men bij de vorm van de universiteit vooral gedacht heeft aan aanpassing bij het reeds bestaande H.O. in Nederland en inpassing en samenwerking waar dit mogelijk is. De Nederlandse Economische Hogeschool is bereid gevonden zich — met handhaving van een zekere autonomie — aan te passen in een Rotterdamse Universiteit. Over een dergelijke mogelijkheid voor de Rijksbelastingakademie te Rotterdam is nog een studie-commissie o.l.v. minister van staat, de heer Beel, bezig haar konklusies te formuleren.

Hoogtepunt in bouwbedrijf te Maracaibo

Maracaibo. — Gedurende de maand mei heeft het aantal verstrekte bouwvergunningen in de stad Maracaibo een hoogtepunt bereikt; er is gedurende die periode vergunningen verstrekt voor het bouwen van woningen ter waarde van meer dan twaalf miljoen bolivars. Niettemin zijn de huurprijzen voor woningen nog zeer hoog.

EDWIN THOMAS komt naar Aruba en Curacao

Paramaribo. — De Stichting Cultureel Centrum Suriname deelt mede, dat de Surinaamse toneelregisseur Edwin Thomas een bezoek zal brengen aan Curaçao (aankomst 2 juli) en Aruba.

Hudson. — De Amerikaanse scheikundige Alfred Sherndal is op 72-jarige leeftijd te Hudson, in de staat New York, overleden.

„Wraak voor NAGY en MALETER"

Wenen. — In weerwil van de voorzorgsmaatregelen van de Weense politie zijn op de muren van Hongaarse gezantschapsgebouw de woorden: „Moordenaars, wraak voor Nagy en Maleter. Vrijheid voor Hongarije" en andere leuzen gekalkt.

Politiepatrouilles waren de gehele dag in de weer om betogingen voor de Hongaarse legatie en de Russische ambassade te verhinderen.

SALAN morgen naar Parijs

Algiers. — Generaal Salan, de algemene vertegenwoordiger van de Franse regering in Algerië, zal woensdag naar Parijs gaan. Aangenomen wordt dat Salan zijn medewerking zal verlenen aan het opstellen van het program voor het bezoek van generaal De Gaulle aan Algerië, dat van 2 tot 4 juli zal duren.

De Voetbalwereldkampioenschappen

BRAZILIANEN optimistisch gestemd

RUSSEN vandaag naar MOSKOU vertrokken

Stockholm. — De Brazilianen waren vanmorgen in een optimistische stemming en er volslagen zeker van, dat zij straks de ploeg van Frankrijk, de sterkste digner naar het wereldkampioenschap voetbal zullen verslaan. De Braziliaanse spelers hebben de morgen benut om uit te rusten en afscheid te nemen van de Russen, die vandaag naar Moskou zijn vertrokken.

Trainer Vicente Feola deelde aan Agence France Presse mee, dat de opstelling van zijn ploeg thans definitief is, met uitzondering van de midvoorplaats. Zowel Mazzola als Vava willen graag spelen en hun lichamelijke conditie laat niets te wensen over. Het gaat nu alleen maar om een keur tussen beiden te doen.

Deze keus zal kort voor de wedstrijd worden gedaan. Veel hangt dan af van de lichamelijke toestand van Vava. Zijn voet is een stuk beter en hij heeft geen last meer van zijn enkel. De algemene indruk is, dat hij zal worden belast met de leiding van de Braziliaanse aanval tegen Frankrijk.

De zon scheen vandaag helder boven Stockholm, hetgeen aanstekelijk werkte op het optimisme der Brazilianen.

De opstelling van het Braziliaans team, dat hedenmiddag tegen Frankrijk speelt, en enkele bizonderheden over de spelers, volgen hieronder:

Doel: Gilmar Dos Santos Neves, 27 jaar oud, 1 m. 80 lang, 32 maal international.

Backs: Nilton de Sordi (27 jaar oud) en **Luis Bellini** (van Vasco da Gama, 27 jaar oud).

Midden: Nilton Dos Santos (van Botafogo, 32 jaar oud, speelde mee in wereldkampioenschappen van 1950 en 1954, de grote man in de achterhoede.)

José Ely Miranda (Zito), (25 jaar oud) en **Orlando Pecanha de Carvalho** (van Vasco da Gama, 22 jaar oud, maakte tijdens deze wereldkampioenschappen zijn debuut als professional.)

Voor: Manuel Fransisco Dos Santos (Garrincha) (van Botafogo, 24 jaar oud, wordt beschouwd als de beste buitenspeler ter wereld. Een fantastisch dribbelaar).

Wladir Pereira (Didi) (van Botafogo, 25 jaar oud, de ziel van het elftal. Nam ook in 1954 aan de wereldkampioenschappen deel.)

Edvaldo Izidioneto (Vavá). Van Vasco da Gama, 23 jaar oud. Maakte deel uit van de Braziliaanse selectie op de Olympische Spelen te Helsinki.

Edson Arantes do Nasimento (Pele), de Benjamin van de ploeg, 18 jaar oud. was op vijftienjarige leeftijd reeds internationaal.

Mario Lobo Zagalo: Van Flamengo, 25 jaar oud, maakte dit jaar zijn debuut als internationaal.

Brazilië is 2-1 favoriet tegen Frankrijk, maar de Engelse deskundigen geloven in een overwinning van het Franse elftal, aldus het Franse dagblad „France-Soir".

Het blad noemt de komende strijd een historische halve finale, waarin FRANKRIJK OP ZIJN BINNENTRIO VERTROUWT om het Braziliaanse toverspel in verwarring te brengen.

Het blad kenschetst het Braziliaanse voetbalspel als het meest spectaculaire ter wereld maar maakt, sprekend over de spelers, een voorbehoud: „Het zijn geboren artiesten, die zich echter misschien meer toeleggen op spelvertoon dan op de noodzakelijkheid van een doelpunt. In dit dilettantisme rust de beste kans voor de Fransen.

Puskas: Ik wil in Hongarije Hongaar zijn

Madrid. — „Ik ben niet naar mijn vaderland teruggekeerd, omdat ik in Hongarije Hongaar wil zijn", zo heeft Ferenc Puskas, de oud-speler van Honved te Boedapest, die thans voor Real Madrid uitkomt, aan het Madrileense sportblad „Marca" medegedeeld.

Over de terechtstelling van Nagy en Maleter zeide Puskas: „Ik heb ze beiden persoonlijk gekend. Ik zou nooit geloofd hebben, dat men in Hongarije tot een zodanig uiterste is gekomen en dat zouden hebben aangedurfd."

SPORTBERICHTEN

Zwemmen

Brisbane. — De Australier Gathercole heeft gisteren te Townsville het wereldrecord op de 110 jards schoolslag verbeterd. Hij zwom de afstand in 1 min. 13.0 sec. en bleef daarmee 0,5 sec. onder het wereld record dat met 1.13.5 sinds 7 juni van dit jaar op zijn naam staat.

—:—

Tennis

Londen. — De Nederlanders zijn in de eerste ronde van de tenniswedstrijden om de Wimbledonkampioenschappen niet bijzonder succesvol geweest. Hans van de Weg verloor met 6—2 6—4 6—0 van de als zesde geplaatste Deen Kurt Nielsen. Het van Eysden verloor van de Australier Reid met 7—5 7—5 6—2.

—:—

Waterpolo

Gent. — Te Gent is zaterdag, zondag en maandag een zeslandenwaterpolotornooi gespeeld. Het Nederlandse zevental eindigde als derde achter Zuid Slavie en Rusland.

Einduitslag Bridgepuzzlerit DON BOSCO

Willemstad. — De uitslag van de 15e Howell-drive, georganiseerd door de bridgeclub Don Bosco, tevens slotstuk van de bridgepuzzlerit luidt als volgt:

	m.p.	%
1. heren Hagemans — v. Haaren	75½	63
2. heer en mevr. Latta	72¼	60
3. heren Berend — v.d. Ende	71½	60
4. heer en mevr. Kockelmans	63	53
5. heer en mevr. Willems	61¼	51
6. heren Keg — Helle	61	51
7. heren Kamps — Starink	60½	50
8. heren Rengerink — v.d. Wouw	59¼	49
9. heer en mevr. Dapper	58	48
10. heer en mevr. De Maayer	53½	45
11. heren Schraven — Kok	50½	42
12. heer en mevr. Eygel	49¼	41
13. heer en mevr. v. Loon	44½	37

De einduitslag van de bridgepuzzlerit wordt derhalve:

1. heer en mevr. v.d. Ende — heer Berend	200
2. heren Kamps — Lendering — Starink	174
3. heer en mevr. Eygel	161
4. heren Willems — Latta, dames Willems — Latta	148
5. heren Schraven — Kok	140
6/7 heren Rengerink — v.d. Wouw; heer en mevr. Hagemans — heer v. Haaren	137
8. heren Keg — Helle	117
9. heer en mevr. Dapper	110
10. heer en mevr. De Maayer	105
11. heren Advokaat — Venekatte	80
12. heer en mevr. Ten Hacken	62

De algemene competitiestand is als volgt:

1. heren v. Haaren — Hagemans	237
2. heer en mevr. Latta	235
3. heer en mevr. Kockelmans; heer en mevr. Ten Hacken	216
4. heer en mevr. Wispelwey	196
5. heer en mevr. Willems	193
6. heren v. Nispen — v.d. Zande; heren Kamps — Lendering — Starink	188
7. heer en mevr. v. Loon	177

De eindstand van de tweede viertallencompetitie luidt als volgt:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	pt	v. t.
1. hr/mevr. Willems; hr/mevr. Latta	6	5	1	0	11	233—139
2. hr/mevr. Hartings; hr/mevr. Dapper	6	3	1	2	7	188—191
3. hr/mevr. Kockelmans; hr/mevr. Ten Hacken	6	1	1	4	3	186—228
4. heren v. Haaren-Hagemans-Kamps-Lendering	6	1	1	4	3	174—223

VENEZOLAANSE 5 Y 6

FAVORIETEN stelden zondagmiddag weer teleur

448.787.10 bolivars zijn de twee enige cuadros waard

De fans van het populaire cinco-y-seis-spel, die door de radio de race beluisteren, of die door de televisie de wedstrijden zagen, waren zondag getuige van het falen van de favorieten in vijf verschillende races. Slechts in de tercera valida kon de favoriet Condor zijn kleuren hoog houden. Velen hadden echter geen vertrouwen in dit exemplaar gesteld, vanwege de slechte prestatie, die hij de vorige week leverde. Dat zo goed als alle cinco-y-seis-liefhebbers hun vertrouwen op de favorieten hadden gesteld bewijst het feit, dat bij de telling slechts 2 cuadros met de zes winnende paarden waren, die elk het bedrag van 448.787,10 bolivars vertegenwoordigen. Verder waren er 63 cuadros met vijf paarden. Deze zijn elk 9.498,10 bolivars waard! ~~Het totale~~ bedrag bedroeg voor deze keer 2.374.535 bolivars.

Direkt na het beginsignaal in de primera valida, nam **SPARKLER** met jockey Carlos Perez de leiding. Deze yegua behield deze positie tot de „recta-final", waar het met de eerste favoriet Trufador in een duel gewikkeld werd. Deze yegua won dan (na foto-opnamen) met een neusverschil. Velen, die de Trufador als een „fija" gebruikten, zagen hun kansen op vijf paarden verminderen. In deze eerste race was Trufador tweede. Derde en vierde Magallanes en Ariñ Ariñ.

Llave seis, met Sultanabad en Antomar, die als „imperdible" werd beschouwd, heeft teleurgesteld. Weer deed de „fija" van bijna iedere cinco-y-seis-speler, Paso Doble, in de segunda valida het heel slecht. **CUTELORD** (llave cuatro) met leerling-jockey R. A. Montaya, die vanaf de start in het gevecht met Buda en zijn compañero, de llave Pastorcito, gewikkeld was, kon op de 1000 meter deze rivalen van het lijf schudden. Deze donkerbruine hengst won dan met alle „franjes". Het verschil was 3½ paardenlengte. Paso Doble, die tijdens de start door Copa de Oro zeer erg gemolesteerd werd, herstelde zich en werd nr 2. „Pilin" Gonzalez heeft jockey E. Atencio (Copa de Oro) wegens zijn slechte daad bij de commissarissen aangeklaagd. Derde en vierde van deze tweede race waren Buda en Ganges.

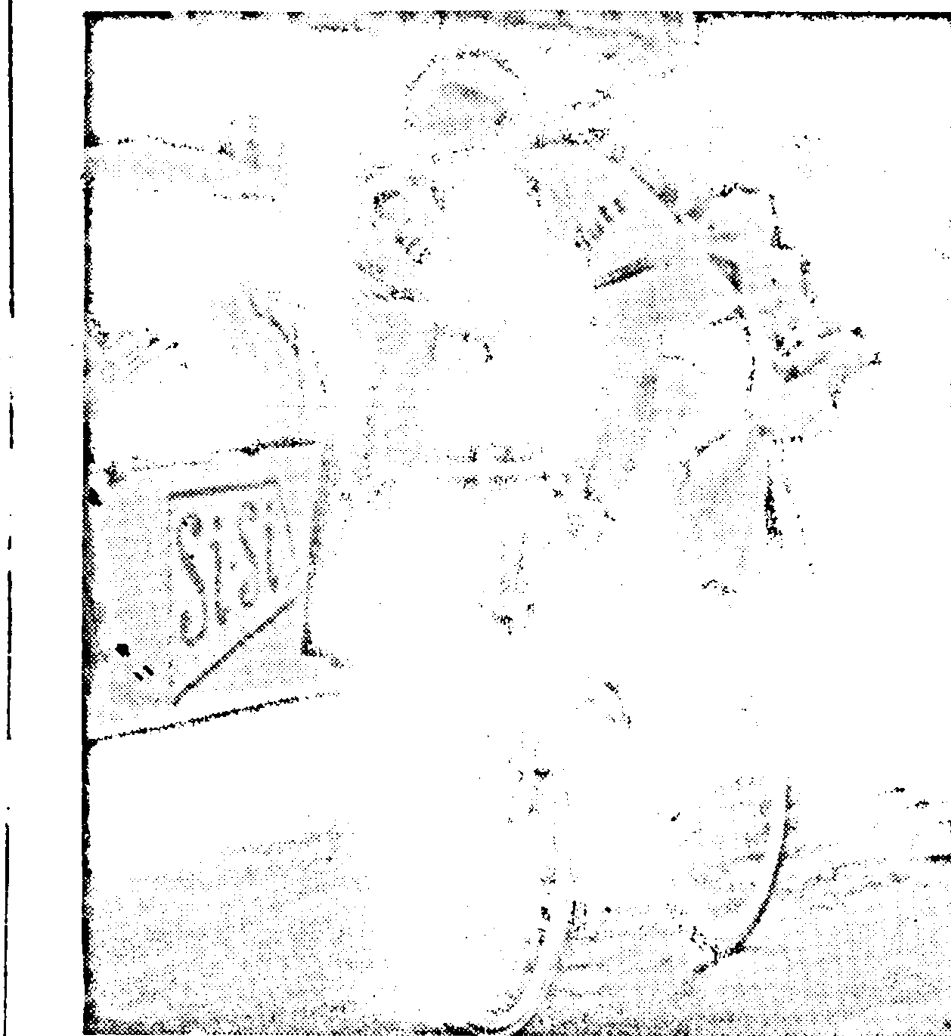
Twintig minuten na de uitslag van de tweede race, ging de clasico „Fuerzas Terrestres" van start. Deze clasico werd gewonnen door de „batacazo" Ribita met jockey Miguelito Molly. De eerste prijs was een trofee en 40.000 bolivars.

De 1800 meter race van de tercera valida werd gewonnen door de favoriet **CONDOR** met jockey Cecilio Garcia. Deze race begon met Cangrejal als de kopdraver. Deze renner voelde echter het te zware handicap en moest op de 1300 meter plaats maken voor Condor en Manzanares, die respectievelijk als eerste en tweede over de eindstreep gingen. Derde en vierde waren Cangrejal en Morocco.

Maspega, die als een rocket in de cuarta valida er van door ging, had bijna eenieders vertrouwen, dat het net als de vorige week weer „de punta a punta" zou winnen. Het mocht echter deze hengst niet gelukken met de viktorie te gaan strijken, aangezien „from nowhere" **NATASTO** met jockey „Pilin" Gonzalez kwam aanzetten, om zo 25 meter voor de finish-lijn de koploper voorbij te draven en met een minimum verschil van een ½ neusverschil te winnen. „Pilin" Gonzalez kreeg ook een hartelijk applaus van het publiek, toen hij terug reed. Maspega werd dan tweede van deze vierde race. Derde werd Oton en vierde Ramayak. Stock, die weer een „linea" was, werd nr 5.

DON JUANITO met jockey Luis Bolivar, die van een zeer gunstige startplaats de leiding in de quinta valida op zich nam, verloor deze begeerde positie verder aan geen van zijn rivalen. Het won dan „de punta a punta" deze vijfde race. Cantarilla, die aan de eindspurt de koploper nog trachtte in te halen, heeft het niet mogen gelukken en werd nr 2. Brioche, de grote favoriet, werd nr 3 en vierde werd En Seguida.

De sexta of laatste race werd gewonnen door **K. T. DRA** met jockey Laffit Pincay. Dawn Grey, die wij als onze „fija" kozen, werd uit deze race teruggetrokken. K. T. Dra, die vanaf de start als derde draafde, zag eindelijk aan de eindspurt een kans om de koplopers Scintillation en Nervesa voorbij te lopen, om zo als eerste over de eindstreep te gaan. Het is voor de eerste keer, dat K. T. Dra in Venezuela heeft gezegevierd. Scintillation, die in de plaats van onze „fija" werd geschoven, werd nr 2; derde en vierde waren Nervesa en Miss Sol.

Rik van Steenbergen won de vierde étappe van de Ronde van Nederland, die van Nijmegen naar Heerlen voerde.

Van het volleyball-front

Willemstad. — De wedstrijden van de volleybal competitie werden voortgezet met een vijftal dames — en 1 heren wedstrijd op de banen van Asiento te Negropont en op die van de Chinese club te Scharloo.

De grootste verrassing bij deze wedstrijden was wel de overwinning van Olympia op Asiento „A" met 16—14, 15—12, 15—2. Vooral in de laatste set waren de Asiento dames de kluts geheel kwijt. De Kwiek ploeg had geen makelijk taak met Oasis en moest alle zeilen bezetten om te winnen resp. met 6—15, 15—10, 7—15, 15—4 en 15—11. De Oasis meisjes hebben in lange tijd niet zo kranig gespeeld. Olympia bond ook Asiento „B" aan haar zegekar met 15—2, 15—0 en 15—13. De Asiento „C" dames, de laatste tijd duchtig aanpakken wisten van Velocitas te winnen. De ploeg zal het binnenkort zonder haar sympathieke leidster, mevr. Verboon, moeten stellen, daar zij naar Cardon vertrekt. Mevr. Verboon is een bekende figuur uit de Curaçaose volleybal-wereld en zij zal node worden gemist.

De Soto won verder van Black & White met 15—6, 15—12, 15—12.

De herenploeg Volleymasters wist tenslotte in een aardige wedstrijd te winnen van Asiento I met 15—4, 11—15, 15—6 en 15—9. De competitie-stand is:

Dames:

Asiento „A"	18	17	1	34
Olympia	18	15	3	30
Vios	16	12	4	24
Kwiek	16	12	4	24
De Soto	17	8	9	16
Asiento „B"	16	8	8	16
Bl. & White	17	5	12	10
Asiento „C"	18	4	14	8
Velocitas	16	3	13	4
Oasis	18	2	16	2

Heren:

Sithoc	13	13	0	26
Volleymasters	14	11	3	22
Aquino	14	8	6	16
Chinese cl.	14	8	6	16
Asiento I	13	6	7	12
M.L.D.	13	6	7	12
Bl. & White	14	2	12	4
Asiento II	13	0	13	0

Het programma voor deze week luidt:

Woensdagavond:

Kwick terrein Kwiek — Velocitas

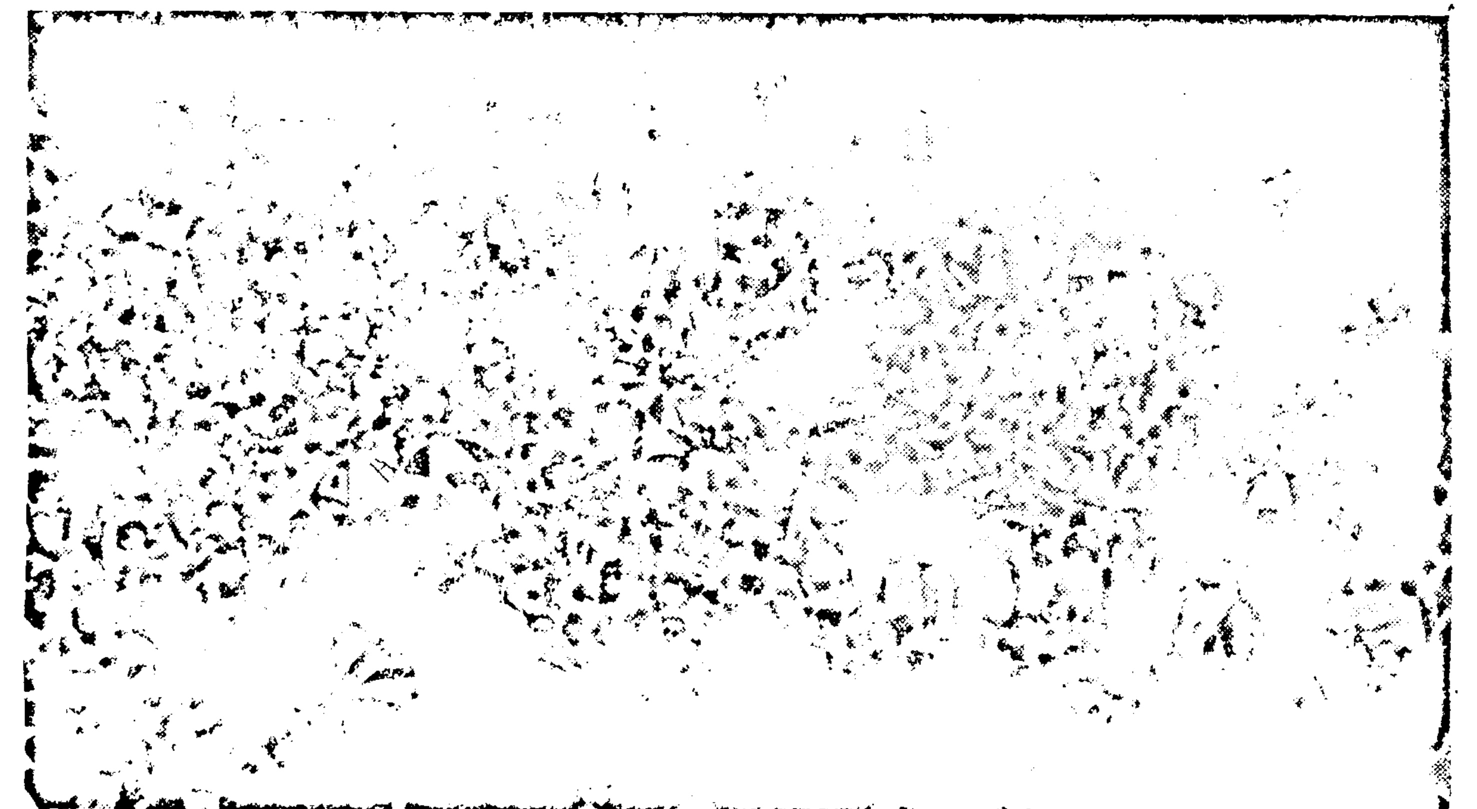
Donderdagavond:

Vios — Velocitas Chinese club

Asiento ,B' - Bl. & White „ „

Asiento I — Sithoc „ „

Asiento II— M.L.D. „ „

D.O.S. behaalde het voetbalkampioen[schap van Nederland door in de der]de verlenging, na een 0—0 gelijkspel, een doelpunt te maken, waarmede de wedstrijd meteen werd beëindigd. Daarna vertoonde het veld dit beeld. Voor goede opmerkers: links, in het midden, tussen de talrijke D.O.S.-parapluutjes, keeper De Munck met een hoge hoed.

DE OLIE-CONTRACTEN

Geen wijziging in royalty-overeenkomst tussen VENEZUELA en andere landen

New York. — De nieuwe produktie-coordinator van de Standard Oil Co. of New Yersey, Dr. Siro Vasquez, heeft verklaard, dat de traditionele eerbieding van contracten door Venezuela voorkomen zal, dat er wijziging zal komen in de fifty-fifty royalty-overeenkomst tussen de regering van Venezuela en andere landen.

Venezuela zou echter een nationale oliemaatschappij kunnen stichten als de Perzische en dit zou van invloed kunnen zijn op toekomstige olieconcessies. Naar de mening van Vasquez zal Venezuela mogelijk de voorkeur geven aan de 50—50 formule plus bonussen boven een groter winstaandeel. In 1956/57 heeft Venezuela ongeveer 700 miljoen dollar aan dergelijke bonussen ontvangen voor 200 miljoen acres nieuwe concessies. Hij acht het onwaarschijnlijk, dat Venezuela voor volgend jaar april, het tijdstip waarop de grondwettelijke regering het bewind van de tegenwoordige voorlopige regering overneemt, de gelegenheid zal geven nieuwe concessies aan te vragen.